Nakladna Biblioteka „UZGAJATELJ“

Knjiga 5. Knjiga 5.

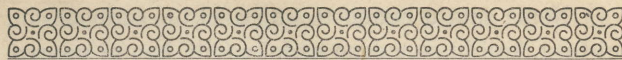

MISLI I PRAVILA ZA ŽIVOT

(1000 ODABRANIH AFORIZAMA)

SARAJEVO 1926.

Biti sam, to je tajna otkrića; biti sam, to je čas kad se ideje rađaju.
N. TESLA

Svijet ne živi od grijehova griješnika, nego od dobrih djela dobrih ljudi. Nema svetijeg herojizma od samoodricanja za dobro i slobodu drugih.

Maksim Gorki

Iza tuče vedrije je nebo,
Iza tuge bistrija je duša,
Iza plača veselije poješ.

Njegoš

Jedini put napretku čovječanstva jeste : razvijanje svijesti i moralnog osjećaja u narodu.

Tolstoj

Samoodržanje i borba za opstanak, to je početna tačka. Herojizam je krajnja tačka. Krajnjoj tački treba juriti, a ne stajati na početnoj.

N. Velimirović

Svaki čovjek mora sebi izabrati svojega junaka, po čijem uzoru izgrađuje sebi staze gòre do na Olimp.

Goethe

Nema sata u mladosti, koji nebi bio sudbonosan, ni časa, koji bi se mogao nadoknaditi, kao ni udarca, koji bi na razhladjelom željezu mogao nadomjestiti udarac zanemaren u pravo vrijeme.

Ruskin

Mi se ne plašimo napora za ono, što ljubimo.

Shakespeare

Moć volje prelazi u snagu tijela.

Budha

Neka naš život bude jednostavan u svojoj spoljašnosti, a bogat unutrašnjom vrijednošću.

Tagore

Spoznadoh, da nije ništa bolje, nego činiti dobra u životu svome.

Salamun

Tvoja mudrost neka je mudrost sijedih vlasi, a tvoje srce neka je srce nevina djetinjstva.

Schiller

Svoju vrijednost najlakše ćeš prosuditi po načinu, kojim vršiš svoju dužnost. A što je tvoja dužnost ? Ono, što sadašnjost od tebe zahtijeva.

Goethe

Mi, istina, kritikujemo škole, jer ne rješavaju u potpunoj mjeri svoj prosvjetni zadatak, ali ujedno mi, težeći da se one poprave, vidimo u školama i prosvjeti jedini spas svoje nacije.

M. Vidović

U važnim poslovima budi uvijek pažljiv, misli na opasnosti. Ko se ničega ne boji, biva iznenađen od opasnosti.

Konfucije

Gubitak vremena kosne se onoga, ko ga umije da cijeni.

Dante

Ogromna većina ljudi radi ono što mora, što može ili što voli da radi; samo vrlo malo njih, plemenitih, rade ono što treba da rade.

B. Knežević

Čovjek je ono što uzgoj od njega učini.

Rousseau

Karakter je plod srca. Svaka šaka poštenja vrijedi kola znanja.

Herbart

Iskrenost je osnova lične vrijednosti.

Smiles

Beskoristan je život rana smrt.

Temistij

Imanje je blago, a rad je ključ koji vodi do toga blaga.

Silvio Pellico

Kolo sreće u okoli
Vrteći se ne prestaje.
Ko bi gori, eto j' doli,
A ko doli gor' ustaje.

Gundulić

Lijenčini je tvrdo i na perinama.

Shakespeare

Boj se onog, tko je viko
Bez golema mrijet jada.

Mažuranić

Kada bih imao hiljadu automobila, hiljadu aeroplana, hiljadu štamparija i hiljadu dnevnika — sve bih stavio u službu istine i prosvjete. Još više: htio bih imati trublju jaču od one sudnjega dana, za koju se veli da budi i mrtvace, pa da imam glas snažan poput groma, a riječi velike kao himalajske planine, i onda da doviknem svima i svakome, s jednog na drugi kraj naše nesretne planete: **Budite ljudi !**

M. Vidović

Religija zida, fantazija slika, um piše.

B. Knežević

Saberite od filozofa ono, što je najbolje u filozofiji i filozofi će biti sledbenici vaše religije. Saberite od naučenjaka ono, što je najistinitije u nauci, i učenjaci će ceniti vašu religiju. Saberite najzdraviju umetnost, i vi ste sabrali umetnike pod krov svoje religije.

N. Velimirović

I onda u rudnicima, pod zemljom, moguće je naći, pored sebe, u istom takvom robijašu, ubici, srce čovječje i zbližiti se s njim, jer i tamo je moguće živjeti, ljubiti i stradati.

Dostojevski

Duh je kuća sebi rođena i u sebi od pakla će načiniti nebo i od neba pakao.

Milton

Školsko vaspitanje jedino predstavlja da postoji izvjestan stepen pamćenja, ali nije potrebno da se ima ma kakav kvalitet rasuđivanja, refleksije, inicijative i pronalazačkog duha.

Le Bon

Ljepota je svugdje. Ona ne manjka našim očima, ali naše oči često prelaze preko nje.

Rodin

Slovo ubija, a duh oživljuje.

Sv. Pavao

A ne znaju međutim vajni očevi i majke da nije nikako Božja volja da im milo čedo propada i strada, već su za sve to krivi oni sami, baš oni, roditelji. Jer je ljubav ponekad slijepa pa ne vidi ponore u koje nesvjesno srlja.

M. Vidović

Kada je otpor uzaludan, ludost se buni, slabost se tuži, niskost se udvara i laska, a ponositost mudro podnosi i šuti.

Vojvoda od Levisa

Kao što ptice pogdjekad pokupe zrnca i odnose ih svojim mlađim, a da ih i ne okuse, tako i naši pedanti uzimaju znanje na vrh usana, pa ga kasnije prospu u vjetrove.

Montaigne

Razum nam nalaže daleko imperativnije od ma kakvog despota ; jer, neposlušan despotu, čovjek može biti kažnjen, ali neposlušavši svoj vlastiti razum, čovjek postaje budalom.

Pascal

Kada bi se blaženstvo sastojalo u tjelesnim zadovoljstvima, trebalo bi da govorimo, da su volovi blaženi kad jedu grahoricu.

Heraklit

Univerzalna povijest, povijest onoga, što je čovjek na tom svijetu stvorio, zapravo je povijest velikih ljudi, koji su u njoj djelovali. Oni su bili vođe ljudstva, ovi velikani, oni su bili oblikovači, uzori i u potpunom smislu stvaratelji svega, što je velika masa ljudstva izvršila i postigla.

Carlyle

Ima nešto što je vrjednije od zdravlja, vrjednije od bogatstva, od slave i od same sreće, a to je snažan i ustrajan karakter.

M. Vidović

Ljubiš li život ne gubi vrijeme, jer se iz vremena sastoji život.

Franklin

Nebo s vjetrom uzdiže te,
A zemlja ti letjet ne da.
Među zemljom i međ' nebom
Tvoja duša uvijek preda.

Petar Preradović

Moj je zadatak, da budim u vama dobre misli i najplemenitije osjećaje, za koje ste vi sposobni. Ja hoću da budem vaš duševni akušer. Nastojim, da vi u sebi razvijete u najvećoj mjeri sve najpametnije i najsvetije od čega se klice u vama nalaze.

Sokrat

Sva tajna brižnih roditelja, da s uspjehom sačuvaju porod od ponora i propasti, leži samo u tome da naviknu misao djetetovu na istinu i dobrotu, na ono što je plemenito i dostojno čovjeka.

M. Vidović

Umnog premora nema, jer čovjek ima u sebi duboke zalihe energije.

Jules Payot

O onima, koji u vaspitanju, bilo u naučnom ili moralnom pogledu, gledaju čudotvorno sredstvo za liječenje svega u društvu, možemo tvrditi da njihove prekomjerne nade nisu bez blagoslova i da je to posljedica dobroga uređenja stvari, što se njihova vjera ne može pokolebati.

Spencer

Tajne znamenitih pronalazaka leže u osvjedočenju, da ništa nije nemoguće.

Liebig

Najgori je umor od nerada.

B. Knežević

Kori onoga, koji svoje čine ne zna vagnuti i onoga, koji je odviše ohol, a da bi poštivao ono, što je zbilja vrijedno te se ne diči onime, što uistinu ne vrijedi.

Goethe

U školama se vrlo malo uči o vještini kako se živi i misli.

Mantegazza

Mnogi ljudi, koji nijesu nikada vidjeli mudraca, žele da ga vide; ali kada ga vide i čuju, ne koriste se njegovim učenjem.

Konfucije

Ako neko kaže štogod zlo o tebi, a istina je, popravi se ; a ako nije istina, smij se.

Friedrich Veliki

Siromasi su crnci Evrope.

Chamfort

Često dok razmišljamo kako da započnemo neki posao, bude prekasno.

Quintilian

Trčanje ne koristi, ako za vremena ne pođemo na put.

La Fontaine

Učtivost je kao jastuk napunjen vazduhom. Ako i prividno ničega u njemu nema, smanjuje trešnju i udarce.

Carey

Civilizacija je glorifikacija rada.

B. Knežević

Fatalno je po našu naciju pođe li u korak za Evropom, jer će nas još u mladosti zateći starost.

M. Vidović

Bolje ti je da spretno podigneš lepezu, nego da nespretno pokloniš pet hiljada kruna. Bolje je da dobročinstvo sasvim uskratiš, nego da ga mrzovoljno udijeliš.

Lord Chesterfield

Časovi imaju krila, te lete tvorcu vremena i nose mu vijesti na što ih upotrebljujemo.

Milton

Što možeš uraditi ili misliš da možeš, ne oklijevaj, počinji.

Goethe

On je hajduk roblja vezanoga —
On je veći, e više ugrabi.
Ja sam hajduk — te gonim hajduke.
Glavnija je moja hajdučija.

Njegoš

Nije tvoje zanimanje ispitivati postojanje Boga; ispituj bića koja je On stvorio.

Rűckert

Religijo, koja zla znaš da počiniš !

Lucretius

Skupo se plaća biti besmrtan, zato se češće puta umire za života.

Nietzsche

Svi su velikani škrtarili vremenom.

Marden

Onaj čovjek, koji čeka da mu se posao udijeli, umre prije nego li što je zemski rad svoj izvršio cijeli.

Lowel

Naučna prosvjeta sama po sebi daje jedino dresuru razuma i ako je čovjek, koji je usvaja, po svojoj prirodi grabljivac, to će mu obrazovanje jedino izoštriti zube i nokte.

Fichte

Heroj je onaj, koji živi u unutrašnjoj sferi stvari, u istini, u božanstvu i vječitom .

Carlyle

Opravdanje svakog učenja upoznaćete po njegovim plodovima.

Miloš Đurić

Kad veliki čovek pogreši i padne, onda se i najsitniji čovek oseća veći od njega.

B. Knežević

Atena pada etički baš u vrijeme kada dostiže estetski svoj vrhunac.

M. Vidović

Pravi je znak plemenitosti nježno milosrđe.

Shakespeare

Nema dobra u kući bez žene.

Fenelon

Svijet se ogleda u svakoj kapljici rose. Sve stvari imaju moralni cilj: duh, savjest, osjećaj u nama, a izvan nas — zakon.

Emerson

Puka želja zadovolji samo lude. Čvrsta volja tekar uspjeh bude.

Grabbe

Nikoja stvar nije večita a ima nešto što je večito; po tome ono što je večito nije stvar.

B. Knežević

Na svijetu nema veće radosti, nego kad vidiš, gdje ti se velika duša iskreno otvara.

Goethe

I divlju pečal može navika upitomiti.

Shakespeare

Samo u nuždi vidi se otmenost velike duše.

Schiller

Glava i srce je kao zvono i kazaljka na tornju od čovjeka. Kod luđaka je srce kazaljka, a glava zvono, koje zvoni po zapovijedi (kazaljke). Kod mudrih ljudi je baš protivno.

Saphir

Stog, što laju psi na sjajni mjesec, neće mu se pomračiti lice.

Svetozar Marković

Veleumi grade sami sebi pravila.

Richelieu

Ko živi za velike ideje, ko njima i život svoj rado žrtvuje, taj je velikan.

Silvio Pellico

Iz bliza gledano ništa nije veliko; samo se iz daljine može videti veličina. Po tome sve veće sve je dalje; što je najveće to je najdalje.

B. Knežević

Ljubiti i proučavati duševne velikane to je prvi korak, koji nas vodi do tajne njihove besmrtnosti.

Enrico Castelnuovo

Pogledaj u dubinu svoje duše. Tu ćeš naći izvor prave sreće, izvor nepresušni, samo ako ga dubiš neprekidno.

Mark Aurel

Celokupno sadašnje vaspitanje omladine zasniva se na misli: čovek živi jedino od hleba.

N. Velimirović

Plemenito djelo još u snazi životnoga žara, život i smrt krasnu ono tebi stvara.

Kingsley

Hoćeš li se popeti na najviši stepen svoga zvanja, tada otpočni sa najnižim.

Marden

Nemojte prezirati ograničene ljude i ne tražite da svi ljudi budu savršeni.

Konfucije

Niko se ne rodi na ovaj svijet, a da se za nj određeni posao ne rodi s njime.

Lowel

Svaki čas radina života može biti odlučna pobjeda.

Smiles

Obadvoje (Raskoljnikov i Sonja) su bijedni i jadni, ali na tim bolesnim, blijedim licima već sija zora obnovljene budućnosti, potpunog vaskresenja na novi život. Vaskrsnula ih je ljubav; u srcu su im neizrecivi izvori života za drugo srce.

Dostojevski

Studij ljepote je dvoboj, gdje umjetnik viče od straha prije nego će biti pobijeđen.

Baudelaire

Koji je to despot ljubio znanost? Ljubi li kradljivac svjetlost u noći?

Weber

Mastilo učenjaka i krv mučenika imaju pred nebom istu vrijednost.

Koran

Slijepa pokornost često je štetnija, nego prisilno pokoravanje pod bičem tirana. Za roba surovosti ima još nade, ali je nema za roba ljubavi.

Gandhi

Čovjek mora ostati u uvjerenju, da je nepojmljivo pojmljivo; inače ne bi ništa ni otkrio.

Goethe

Prođe se kraj hiljadu učenjaka, dok se dođe do jednog mudraca.

Klinger

Kako se tumači da upravo u vrijeme, kada se diže barometar estetskog uživanja i umjetnost postizava svoju apoteozu, nastaje za etiku i društveni moral posve oprečni proces ?

M. Vidović

Tvrdica stavlja svoje zlato u sanduk, ali čim ga zatvori za njega je isto kao da je prazan.

Andre Gide

Ne čini ništa što ne bi i tvoj neprijatelj mogao da zna.

Seneca

Vlast koja je osnovana na strepnji podanika, nije pouzdana, jer strepnja vremenom prelazi u mržnju.

Shakespeare

Historija pribavlja mladeži iskustva stečena u prošlosti.

Diodor

Bijeda čini duh ozbiljnim, spasenje čini srce zahvalnim, oslobođenje rađa vjeru. Ali onda, kada su ljudi naučili da žive pod zaštitom zakona, pa da budu obzirni i pravilni pred drugima, kad su se izbavili od žestokih spoljašnjih uzroka nevolje, onda kao da iz pokoja njihova izbijaju još gora zla — zla, koja manje dodijavaju, ali koja sišu krv, premda je ne prolijevaju, i srce čine tvrdim, premda ga ne muče.

Ruskin

Mišljenje je najviši stupanj kretanja.

B. Knežević

Nesloga je uvijek i svuda ufanje i pobjeda tuđinca.

Seghir

Svaki čovjek treba da izvrši svoju sudbinu i da primi život onako, kako mu se ukazuje.

Blasco Ibanez

Pjesnik je samo jedan vrlo darovit, vrlo nadahnuti divljak, kod koga su sve misli u slikama.

Rivarol

Ni jedna revolucija u historiji nije uspjela — zašto ? — Zato, što ni jednu revoluciju oružja nije pratila revolucija srca i uma.

Havliček

Misli silno o velikim stvarima, i znaj da je misao jedina stvarnost na svijetu. Uzvisi prirodu spram svoga stasa i neka vasionski svijet bude odraz tvoje herojske duše. Bori se za čast; to je jedino dostojno čovjeka, i ako ti se desi da dopaneš rana, proli svoju krv kao blagotvornu rosu, i smiješi se.

Anatole France

Novija djela napisana su za čitaoce, a antikna za pisce.

Montesquieu

Sva velika djela potječu iz srca.

Sydney Smyth

Mi smo sirote, ali smo radnici, zdrave su nam ruke. Mi smo u tami, ali nismo glupi, hoćemo svjetlosti. Učićemo se, znanje će nas osloboditi. Radićemo, rad će nas osloboditi. To će se moći. Poživimo, doživićemo.

Mi smo grubi, ali od toga mi sami patimo. Mi smo puni predrasuda, ali mi sami stradamo od njih, mi to osjećamo. Tražićemo sreću, pa ćemo naći humanost i postaćemo dobri. To će se moći. Ko doživi vidiće.

Rad bez znanja besplodan je. Mi ne možemo biti sretni dok i drugi ne budnu sretni. Prosvjetimo se i obogatimo se. Bićemo sretni i bićemo braća i sestre. Mi ćemo se učiti i raditi, pjevaćemo i ljubićemo se, biće raj na zemlji. Pa budimo veseli u životu. To brzo ide, to će doći, svi ćemo to dočekati.

N. G. Černiševski

Ovo sistematsko nastojanje svih čovječjih svojstava zbilo se najprije u trgovini i politici. Iza dugačkih porođajnih bolova mehaničke energije proizašla je ova potpuno razvita neman začudne snage i golemog apetita, kojoj je zapad dao ime nacija.

Tagore

Veliki bolovi traže velike duše i samo velike duše trpe velike bolove.

B. Knežević

S tim svima osobinama sredine pravi naučni radnik mora voditi borbu, hteo ne hteo : otimati se od sredine, nedati joj da ga svede na svoj nivo osećanja i mišljenja. Time se i nivo sredine diže.

Jovan Cvijić

Evropa ne oskudjeva u znanju : ona oskudjeva u značaju, u ćudorednoj jakosti i moralnoj svijesti.

U radničkim domovima i na selu, u neposrednom dodiru sa priprostim ljudima načinio sam takova otkrića, da sam ostao duboko potrešen, iznenađen, uznešen. Pod onom korom grube sebičnosti, pohlepe, zlobe i ako hoćete i mržnje, vidio sam gdje leže čitavi okeani duhovne snage i ljubavi. No to su mrtva mora. Uspavane nepomične sile. Onako kao što u oluji svjedoči munja o prisutnosti velike električne energije u vazduhu, tako se i u dušama tih priprostih ljudi samo u času velike emocije, snažnog čuvstvenog potresa moglo opaziti obilje energije, ljubavi i etičke snage, što leži zatrpano negdje tamo ispod praga svijesti.

M. Vidović

Kažem vaspitanje, a ne obrazovanje, jer je mnogo važnije njegovati duh nego snabdjevati pamćenje.

Lubok

Zaboravio sam da svaki sitni događaj svakidašnjice čini ili raščinjava karakter, i da s toga ono, što smo učinili u skrivenoj sobi, moramo jednog dana razglasiti sa krova kuće.

Oscar Wilde

Izvan društva samac čovjek nije ničim obvezan nikome, ima pravo da živi kako si zamisli. Ali u društvu, gdje on neizbježno živi na račun drugih, on mora radom plaćati vrijednost svog izdržavanja. Ovdje nema izuzetka. Rad je neminovna obveza društvenog čovjeka. Bio on bogat ili siromašan, mogućan ili slab : svaki građanin bez rada je kradljivac.

Rousseau

Himbeni ljudi preziru nauku, priprosti ljudi dive joj se, a mudri ljudi njome se služe, jer ona sama ne uči kako se ko ima njome služiti. To je mudrost koja je izvan nje, a koja se stiče opažanjem. Ne čitaj da se sjećaš ni da vjeruješ, nego važi i razmišljaj.

Bacon

Imade samo jedna mana u ljudi, a ta je : misliti samo na sebe i za sebe.

Fichte

U misli se treba odvojiti od gomile,
U radu s njome se treba spojiti.

Lamartine

Ništa nije ljepše sastaviti kao: učenost i blagost, moć i praštanje.

Omer Ibni Abdil-Azis

Vjeruj, ljubi, nadaj se i — snosi: srcem čut ćeš: zašto si i tko si !

S. S. Kranjčević

Sve u životu podređeno je dužnosti; njoj vjeran ostati najveća je čast, dok iznevjeriti se najveći je grijeh.

Ciceron

Za sve imam da zahvalim majci svojoj, jer je majka najbolja i najprirodnija odgojiteljica djeteta.

Napoleon

Malo po malo, fizički čovjek se gubi pred intelektualnim. Svaka stranica u istoriji znanja i vještine predstavlja neprestano sve veći triumf intelektualnog čovjeka.

Ketle

Božantsvo je razliveno svuda, od travke do zvijezde.

Giordano Bruno

Dobra volja u sebi samoj ima svu vrijednost svoju.

Kant

Čovječje je srce kao vodenični kamen; ako staviš pšenice ispod njega, okretaće se i samljet će pšenicu u brašno; ako ne staviš pšenicu, krenut će se opet — dok se ne iskruni.

Luther

Koza se hrani trnjem i daje mleko; zmija se hrani mlekom i daje otrov.

N. Velimirović

Svako mjesto na koje pada nebesko oko, mudrome je čovjeku sretno utočište.

Shakespeare

Najbolje voli onaj, koji najbolje voli sve stvari — kako velike tako i male.

Lubock

Nemoguće je procijeniti snagu do koje duša dolazi, ako voli istinu i čini sve istine radi.

Platon

Što dulje živim, sve više dolazim do uvjerenja da sva razlika između dva čovjeka: slaboga i jakoga, moćnoga i neznatnoga, stoji samo u radnoj snazi, u nesavladivoj odlučnosti, koja poznaje samo smrt i pobjedu.

F. Buxton

Ko nema volje, nije veleum.

Kraszewsky

Sticanje znanja nije isto, što oplemenjivanje duše. Čovjek sa znanjem može biti gori, pokvareniji i opasniji od neukoga, ako nije jak karakterom i srcem.

M. Vidović

Ako se hoće da učini nešto pohvalno, mora se o tome razmišljati; ko hoće druge da uvjeri o važnosti vrlina, mora da prednjači primjerom, pošto je naporno obdjelavao samog sebe. A ko ima hrabrosti da samoga sebe savlada, prišteđuje mnogo truda u budućnosti.

Konfucije

Klanjati se velikim ljudima i zagrijavati se njihovim idealima, nije sramota; sramota je ne imati ideala i puziti pred tiranima.

Marko Car

Ne proizvađa odmah jedna kuća poluboga niti vanredna čovjeka, istom čitav niz zlih ili dobrih napokon donese nešto divnoga, donese svijetu radost.

Goethe

Da se vidi praznina života, zato čovek ne mora biti filozof, ali da se zagleda dublje u tu prazninu i da se u njoj nađe nešto, za to se mora biti filozof.

B. Knežević

I u robijašu moguće je obnoviti i uskrsnuti smrzlo srce. Moguće ga je godinama njegovati, i na posljetku preporoditi ga u anđela, uskrsnuti kao junaka. A njih ima mnogo, i svi smo mi zbog njih krivi.

Dostojevski

Ljubiti i proučavati duševne velikane — to je prvi korak, koji nas vodi do tajne njihove besmrtnosti.

Enrico Castelnuovo

Junak moje pripovjesti, koga ljubim sa svim silama duše, koga sam nastojao u svoj njegovoj ljepoti prikazati i koji je uvijek krasan u prošlosti, u sadašnjosti i budućnosti, jest — istina.

Tolstoj

Nema većega bola nego opomenuti se sretnih časova u nevolji.

Dante

Bože, ti predaješ ljudima sva dobra pod cijenu napora.

Sv. Leonhard

Snažni um neće pristati da živi od lažnih ustupaka i mrtvih tradicija. On se buni protivu njih.

Jules Payot

Fali nam pravičnosti ; ona je u našim dušama. Fali nam dobrote; a dobrota je u nama. Fali nam snage, moralne duševne snage, i ta snaga je unutri u nama. Fali nam svijetla, istine, spoznaje — a sve to leži skriveno u nama. Zašto da ne prosvijetlimo, osnažimo, poljepšamo život? Zašto da budemo krtice koje ruju u tmini, a ne orlovi koji slobodno lete »nebu pod oblake«? Zašto da budemo fabrička roba, dvonošci, poluljudi, kad možemo biti potpuni i zadovoljni ljudi, korisni sebi i drugima ?

M. Vidović

Ponavljam i opominjem sve nas, jer su vremena ozbiljna, da u svemu i svačemu dobru i krepku volju, čvrst značaj i plemenitu namjeru čuvamo, da se čim više izobražavamo i oplemenjujemo, jer nas samo to može učiniti vrijednima i dostojnima viših ciljeva. Naša domovina ima sve uvjete za život, samo joj manjka prosvjeta i blagostanje.

Strossmayer

Postojano jadikovanje pokazuje više slaboću duha, nego pravu bol.

Gandhi

Ko nikada nije patio, taj je neznalica.

Ada Negri

Budućnost je onoga naroda, koji svoj polni život udesi tako, da rađa samo duševno i tjelesno zdravo potomstvo.

Prof. dr. M. Gruber

Više slave zaslužuje onaj, koji je komu otro suzu, nego onaj, koji prolije potoke krvi.

Byron

O, budi hrabar! Nemoj bezutješno suze lijevati. Često je padanje u žalost samo put, da se sretnije opet podigneš.

Shakespeare

Što je budućnost čovječje ljubavi? Ima li izgleda, da će u tome na bolje poći? Ima li težnje novom, plemenitijem, savršenijem, preobraženju našeg polnog života? Odgovor je pouzdan i utješan: — ima!... Put ka oslobođenju leži jasno i otvoreno pred nama. Borimo se junački protiv neprijateljskih sila, koje polni život našega vremena truju; uništimo sve uzroke opadanju i usadimo u našu polnu savjest ove tri riječi: zdravlje, čistoću i odgovornost.

M. Bloh

Spas je nama, Bože jaki,
Kad budemo kao Ti!

S. S. Kranjčević

Ja velim: želimo li mlada čovjeka učiniti razumnim, moramo dobro razviti njegove sudove, mjesto da mu utuvimo svoje.

Rousseau

Ima ljudi, koji nas posvećuju već samom njihovom blizinom.

Jean Paul

Najbolji je onaj, od koga je narodu koristi.

Koran.

Rastanak slabi osrednju ljubav, a pojačava jaku, kao što i vjetar utrne plamičak, ali razgara plamenove.

La Rochefoucauld

Povjerenje je najljepši cvijet ljubavi.

La Fontaine

Poštujte zakone prirode, slušajte glas ljubavi, pa vam drugih zakona ne treba.

Iffland

Moć vaspitanja pri jednakim ostalim pogodbama, vazda će stajati u srazmjeri prema količini prijatnosti kojom učenik radi.

Spencer

Duh je sve. Kakav je tvoj misaoni svijet, takav ti je i život.

Budha

Ličnost, probuđena u svojim duševnim osebinama, karakteru i moralnoj volji, — to je polje mog školskog rada, svrha mojih nastojanja. Iznutra, a ne iz vani; vlastita snaga, a ne snaga koja se pretače s polja u dušu, te najveći napon zanosa spram velikih životnih ideala; ne kljukanje, već organsko razvijanje; ne prosto pamćenje, već razumijevanje; ne mehanizam, već dinamika duše — to je ono što sačinjava tlo moje pedagogije i što daje tako obilne plodove.

M. Vidović

Čuvstvo i volja su uz razum faktori sa svojim posebnim pravom; oni davaju impuls svakom činu, na njih mora u prvom redu svaki promišljen uzgoj da svrati pozornost.

Drtina

Nije radnja muka ili breme,
Kad u radnji ljubav ruku vodi;
Velih čina to čarobno sjeme.

Petar Preradović

Cio je ljudski rod na skelama. Svaki je duh zidar. I najskromniji donosi po jedan kamen.

Victor Hugo

Nemoć je najveća nevolja.

Milton

Carstvo Božje neće doći da upada u oči, niti će se kazati: Eto ga ovdje ili ondje. Carstvo Božje je unutra, u vama.

Krist

Vjerujte mi, ovaj je svemir u sva vremena, a naročito u naše kukavno doba, vjerni odsjev i tačna slika i prilika ljudskih duša, njihovih misli i činova, koji u njima imaju svoje sjedište. Budite plemeniti u dušama svojim, i cijela priroda odgovoriće na vašu herojsku borbu svojim priznanjem; sa svojim urnebesnim, vječnim glasom dovikuje ona svakom duhu: »Ja sam božanska, budi to i ti!«

Carlyle

Što je ko više korisna učinio, što je više mislio i osjećao, to je on uistinu više i živio.

Smiles

Bolje je biti razborito nesretan, nego nerazborito sretan.

Bazala

Ko nije u stanju svoje predodžbe ispravljati po uspjehu svoga iskustva, taj je osuđen da propadne.

Höffding

Plemenito može biti samo individualno; po tome ništa generalno, mehaničko i zanatsko ne može biti plemenito.

B. Knežević

Ma da je zapadni svijet priznao za svoga učitelja Onoga, koji je smjelo proklamovao svoje jedinstvo sa Ocem, Onoga koji je svjetovao svoje vjerne da budu savršeni kao što je njihov Božanski Otac savršen, zapadni svijet nije se upravo nikada pomirio sa idejom našeg jedinstva sa Beskonačnim Bićem. On osuđuje kao huljenje na Boga svako pravo čovjeka da postane božanski.

Tagore

Junak vlada sa prilikama, a prilike vladaju sa slabićem.

M. Vidović

Umjetnost sjedinjuje cio svijet, u toliko prije prave umjetnike.

Beethoven

Među mnogim zlim stvarima, oštar jezik je najopačnija stvar.

Schiller

Niko ne može izaći iz svoje vlastite individualnosti.

Schopenhauer

Ljubav je jedino dobro koje se ne može ocijeniti; jedino zlo kome čovjek ne može naći lijeka.

Kardinal de Bornis

Tih i obezbijeđen život, bez zapreka i jačih potresa — to je tvoj ideal, prijatelju, ali oprosti iskrenosti, ujedno i tvoja najsudbonosnija zabluda.

M. Vidović

Ljubimo Krista, Budhu i Muhameda, ove nenadkriljive genije, što ostadoše pošteđeni od seksualne natruhe i klanjajmo im se! Ulične nam svjetiljke nisu dovoljne; treba da gledamo i na zvijezde.

Jules Bois

Šta je predmet umjetnosti? Ako realnost ravno pogađa naša osjetila i svijest našu, ako mi možemo ući u neposredni saobraćaj sa stvarima i s nama istima, ja vjerujem da je umjetnost beskorisna ili bolje da smo svi umjetnici, jer onda i naša duša titra neprestano u saglasju sa prirodom.

Bergson

Žena je zagonetka, čije se rješenje zove materinstvo.

Nietzsche

Ono što nevino veseli naše oči, ono uzdiže misli, ono diči život i tjelesni i duševni.

Tommaseo

Znamo otimariti dobre pse, krave i konje, ali ne znamo otimariti dobrih ljudi.

Spencer

Moraš imati cilj, na koji ćeš upravljati sve svoje želje i sve svoje misli.

Mark Aurel

Ako hoćete da se u svijetu dopadnete, treba pustiti neka vas mnogim stvarima koje vi znate, uče ljudi koji ih ne znaju.

Chamfort

Ko iskreno i strasno voli svoju otadžbinu, prezren je i gladan kao pas, a velik i neustrašiv k'o Bog.

Petar Kočić

Gadno je u tuđem zlu gledati svoje dobro, ali je gadnije u dobru drugih gledati svoje zlo.

B. Knežević

Sloboda i autoritet, to su dva krila, na kojima se orao ljudskoga genija diže u nedostižive visine; oduzmite mu jedno od toga dvoga, odmah će pasti i neće biti sposoban ni za kakav lijet.

Bonomelli

Najbolje što sačinjava junaštvo to je opreznost.

Shakespeare

Slušaj i dobre volje vladaj svijetom.

La Rochefoucald

Ko nije osjetio boli, nije uzgojen čovjek.

Sofoklo

Mnogo može dužnost — beskrajno više ljubav.

Goethe

Obrazovanje kruga mišljenja, osjećanja i ćudoređa jedini je uzgoj koji zaslužuje to ime, a nipošto obuka i znanje.

Herder

Napredovanje je misija čovječanstva. Cilj čovjekov je stvaranje. Novo, uvijek bolje i bolje — to je svrha vaselene. Težnja naših duša. Najmoćniji glas prirode.

M. Vidović

Lakše je vratiti uvredu nego dobročinstvo, jer se zahvalnost smatra kao teret, a osveta kao dobit.

Tacit

Kako to da imamo toliko inteligentne djece, a toliko glupih ljudi?

Alexander Dumas

Gdje se bogatstvo drži u cijeni, tu su jeftini poštenje, vjernost, stidljivost i čednost.

Salustije

Erudicija nije nauka. Za malo, pa bi ona bila negacija nauke. Riječ nauka, kao što je krivo razumijevaju vaspitatelji, sugerira ideju o duhu smionom, snažnom, punom inicijative i volje.

Jules Payot

I u razbijenom ogledalu ukazuje se slika našega doba.

Lenau

Onaj narod koji u najnižim slojevima ima duboko i mnogostrano obrazovanje, biće u isto vrijeme najsrećniji i najmoćniji među narodima svoga vremena, nepobjedan za svoje susjede, zavidan za svoje savremenike i primjer i ugled svima.

Fichte

U borbi između dve težnje, stavite se na stranu dobre težnje, i istrajte čestito i junački pored nje.

B. Popović

Smisli se kako ćeš pošteno živjeti i vježbaj se u vrlinama.

Konfucije

Grudi su naše jače od najjačeg bola.

Lindau

Dokle će se ljudi, ne bez srca i ne bez pameti, spašavati od sektaške svađe o Bogu na ostrvo, koje se zove ateizam?

N. Velimirović

Čista, nepomiješana radost nije zapala još ni jednog smrtnika.

Schiller

Mnogo želi čovjek, a ipak mu malo treba.

Goethe

Neka te ne ostavi milosrđe i istina, naći ćeš milosti kod Boga i ljudi.

Salamun

Uzgojna pitanja u modernom svijetu jesu pitanja života ili smrti. Od njih zavisi sva društvena budućnost.

Renan

Snage se ne mogu stvarati, njih treba samo buditi.

Bűchner

Veliki duhovi jesu kao kazaljka na satu, koja kazuje koje je doba u životu jednog naroda.

B. Knežević

Dobra čovjeka upoznaćeš po njegovoj miljenici knjizi i po načinu kako je čita.

Sailer

Ako pri svakoj prijateljskoj usluzi odmah na zahvalnost misliš, onda nijesi darovao već prodao.

Dostojevski

Ljubav je vječno mlada, a načini, kako je iskazujemo veoma su stari.

A. de Musset

Dobro djelo je cilj prirode.

Emerson

Pravo odano prijateljstvo slično je ogromnoj pećini. Nema sile, misliš, koja bi mogla razoriti toga silnog orijaša... Elem, samo nešto dinamita — i ode sva sila i moć, poništena u nepovrat. Dinamit prijateljstva opaka je kleveta.

Tolstoj

Ono što nije vrijedno da se više nego jedamput pročita, ne zaslužuje da se uopće čita.

Weber

Litera su mrtva, ali je život vječno zelen.

Lenjin

Neka naš čitavi život, misli i djela i rad budu jedna poema više ljepote, slika savršenstva i živi hram čovjeka-boga.

M. Vidović

Bez dobrog mišljenja ne može seljak u svojoj kolibi ni car na prestolju srećan biti.

Rokov

Kraljevstvo je žene u kući; tu, ako je lijepa, izgleda još ljepšom, ako je dobra, još boljom.

C. Balbo

Sve što dobro živi, živi za druge.

Schäfer

Narod oprašta onima koji ga tlače, ali nikada neće oprostiti onima koji ga varaju.

Montalambert

Kad djeca sjede u školi pokunjena i kao prikovana kao mumije, znak je da im je potlačena duševna sila, srčika njihova. Nije to unutarnja etička disciplina, već ropska, jadna i kukavna. Živi mrtvaci nijesu za život i napredak, već za zastoj, gnjiloću i smrt. Narodni i čovječji je zlotvor koji mladeži otima najbolje oružje za život i napredak: otporni duh.

Trstenjak

Zlo ili dobro nije ono što drži svjetina. Mnogi koji izgleda da je gonjen nedaćom osjeća se sretan, dok je kud i kamo veći broj ljudi usred obilja najnesrećniji.

Tacit

Tacitovi savremenici bijahu obrazovaniji i učeniji od starih Rimljana, ali ne i mudriji; spoljašnje finiji i uglađeniji ali ne i pošteniji i karakterniji; materijalno imućniji, ali ne i srećniji.

Đorđe Dera

Samo onaj život je vrijedan života, koji je čitav u duhu.

Jos. Unger

Ne kudim duh onih koji su voljni tlačiti, već niski duh onih koji su vazda gotovi da robuju.

Tukidid

Nek bude proklet svaki sat mojeg života, što sam ga posvetio drugom cilju no ljubavi.

Komensky

I slavna smrt je bolja,
Neg' li život pun sramote!

Mažuranić

Priroda je u srce čovjekovo posijala sjeme svih vrlina: Treba ga samo pustiti da se razvije.

G. Tigri

Krepost je donekle zdravlje, ljepota i pristalost duše, opačina naprotiv bolest, rugoba i slabost.

Platon

Velike duše i duhovi jedino sami sebe mogu vaspitati, kao što se i dijamant gladi svojim sopstvenim prahom.

B. Knežević

Prije nego kažete ljudima kako treba da žive, pokažite to na sebi.

Dostojevski

Preklinjem vas da vjerujete u rad. Život nema drugog smisla i drugog razloga; svak je za to na svijetu da dade svoj dio općeg rada i da umre.

E. Zola

Država dostojna mudraca je cio svijet.

Seneca

I dugo ću tome narodu biti mio,
Jer sam dobre osjećaje u ljudima budio.

Puškin

Malo rukah, malena je snaga.

Njegoš

Ja sam se uvjerio da treba što prije suzbiti te lažne teorije koje pretvaraju čovjeka u biće pasivno, bezlično, bez inicijative, bez volje... u kratko u prostu stvar.

Bergson

Kao što u trgovačkoj i industrijskoj utakmici prava prednost materijala i uma vazda iznosi pobjedu, tako i na višem poprištu, bili ma kakvi pojedini izuzeci, dobro pobjeđuje zlo, istina izlazi na vidjelo i pravo ostaje pravom.

Ecker

Teško vama pismoznanci i farizeji, vi licumjerci, koji ste jednaki pobijeljenim grobovima, koji se izvana činite lijepi, ali ste iznutri puni kosti i svakog blata. Tako i vi ste izvana pred ljudima pobožni, ali iznutra ste puni himbe i nekrjeposti.

Matej

Ko danas govori istinu, taj je impertinentan.

Feuerbach

Ima doista nevolje u životu. Ima i teških prilika. Ima i udaraca, kojima se čovjek ne može nikako ugnuti. Terete koje čovjek ne može izbjeći. Ali će velika energija i željezna volja ipak sve to nadvladati. Jer čovjek nije pobijeđen sve dotle, dok je još u njemu budna volja za životom.

M. Vidović

Bilo je doba kada se u ime Boga i vjere u njega morilo, mučilo, vješalo i ubijalo na tisuće ljudi. Među nama ima još mnogo takovih okrutnika. Razlika je samo u tom: oni su tada počinjali zvjerstva u ime Boga i u njegovu slavu; ovi danas čine istu nepravdu u ime naroda i za njegov boljitak. I kao što je onda bilo licumjeraca koji su, pod izlikom da služe Bogu, slijedili svoje svrhe, i kao što je bilo nerazumne svjetine, koja je hrabre i smione slijepo slijedila, tako ima i danas licumjeraca, koji čine zlo u ime narodnog boljitka, te ima svjetine koja te zlikovce slijepo slijedi.

Tolstoj

Neću da se učenici snabdjevaju samo znanjem, nego naročito da se njihove duševne sile i moći podižu i razvijaju.

Pestalozzi

Makijavelistička znanstvenost, niječući probleme i apsolutne ciljeve, niječe civilizaciju i učvršćuje barbarstvo. To je ta ukočena ignoracija, to novo barbarstvo.

Merežkovsky

Ne treba nikad da žalimo siromašnog mladića koji otpočinje rad od rana jutra i koji radi do mrklog mraka. Nama, naprotiv, valja žaliti bogataševa sina, kome providenje nije imalo dobrote da dodijeli ovaj častan posao. Naše žaljenje, našu ucvijeljenost ne treba nikad da osjećamo prema čovjeku koji je vrijedan i koji radi, već prema čovjeku koji je lijen i neradan. »Srećan je čovjek koji je našao šta da radi«, veli Carlyle. Ja pak velim: »Srećan je čovjek, koji je primoran da radi, i to da radi dugo i durašno«. Jedan veliki pjesnik rekao je: »Bolje moli, koji bolje voli«. Poslije kratkog vremena ove će riječi biti parodisane ovako : »Bolje moli onaj, koji bolje radi«. Dan koji je sav ispunjen sa pametnim i ozbiljnim radom ne može se nikako smatrati kao hrđav prostor molitve.

Carnegie

Hrabar čovek ne može biti tiranin ; to samo plašljivi i podli mogu biti.

B. Knežević

Nije gradivo glavna stvar, ne umjenje ni znanje, ne naučnost ni sistematika, već čovjek koga treba poučiti i vaspitati.

Diesterweg

Kako li je nekorisna i uzaludna svaka nauka i svaki trud, gdje nema ljubavi.

Overberg

Svi smo stvoreni za nešto mnogo više i ljepše, nego li što smo uistinu.

Marden

Sada dobro znam da sam za samih šest godina mogao naučiti ono, što sam krivim načinom vaspitanja učio punih trideset godina.

S. Reinach

Kao što čovjek zidajući postaje zidar, svirajući postaje svirač, tako postaje pravedan ako se vježba u pravdi, mudar ako kultiviše mudrost, odvažan ako se vježba u odvažnosti.

Aristotel

Samo ako čovječanstvo ne propadne i ako red stvari ostane isti, preobražaji koje je čovječanstvo izvršilo i oni koje će još izvršiti moraju dovesti do savršenstva. Izvjesno je da će onoga što mi zovemo zlom i nemoralom naposljetku nestati, izvjesno je da čovjek mora postati savršen.

Spencer

Lijenost je provesti mnogo vremena u učenju. Dužina vremena ne doprinosi pravoj obrazovanosti, nego energija kojom se radi.

Bacon

Pojedinci su temelj društvene zgrade. Do snage i obnove društva se dolazi samo snagom i obnovom pojedinaca.

M. Vidović

Odlikaši su kvrge na stablu današnjeg učevnog sustava. Dokazano je da odlični učenici nijesu najbolji radnici u kasnijim životnim pozivima.

H. E. Armstrong

Najveća jasnoća bijaše mi vazda najveća ljepota.

Lessing

Ljubav je od sviju strasti najjača, jer udara u isti mah u glavu, srce i tijelo.

Voltaire

Ono što čovjek govori o sebi, uvijek je poezija.

Renan

Blago čovjeku, koji nađe mudrost, jer je s njom bolje trgovati nego srebrom.

Salamun

Ne ide sudbina ispred čovjeka, nego za čovjekom. Tragovi čovjekovi čine njegovu sudbinu.

M. Vidović

Na jedno teško djelo pozivlje Bog plemenita muža, koji je puno pogriješio, te mu nalaže da vrši ono, što se nama čini nemogućim.

Goethe

Znanje samo može se zaboraviti, samo neka ostane interes za nj.

Dr. Rein

Sve su strasti dobre, ako umiješ njima vladati, sve su zle, ako im se podaš... neka ti je dužnost preča od strasti.

Rousseau

Žena vrši toliki utjecaj na muškarca, da ona baš određuje njegov značaj.

Platon

Ne služi se nikada čovjekom kao sredstvom, niti stvarju kao svrhom.

Kant

Važno je da se mladež privodi od pusta primanja k samostalnom radu i vlastitom trudu, jer učenje kao prosto primanje i pusta stvar pamćenja jest vrlo nepotpuna strana obuke...

Hegel

Kad čovjek govori o sebi dolazi na to, da se hvali, a to sasma nehotice.

Georg Sand

Reci: hoću, i neka svaki atom krvi i svaki kucaj srca gromko i odlučno ponavljaju: hoću — i svijet je tvoj.

M. Vidović

Mudrost i nauku lùde preziru.

Salamun

Biblioteka je groblje umova.

B. Knežević

Sama znanja ne daju karakteru nikakve snage.

Lord Schaftesbury

Majka je uzgojni sistem u jednoj riječi.

Napolen

Već sam bio star kad sam pisao »Ispovjedi«; pisao sam ih po pamćenju: ovo me je pamćenje češto izdavalo, te sam ispunjavao praznine potankostima koje sam izmišljavao.

Rousseau

Konviktarci su skoro jedina bića, koja se može žaliti... U zavodu su podvrgnuti zaptu kojega nijesu oni odabrali; to je strašno ! Pobirao sam sa samilošću imena djece od 6—7 godina koja su se ubila. To je duga lista, koju se ne usuđujem objelodaniti.

Maurice Bares

Ko dobre ljude ljubi, taj ne može biti rđav.

Lessing.

Samosvijest treba da je prvo slovo u azbuci ljudskog značaja.

Mantegazza

Žalosno je što je gomila, koja je jezik stvorila, uz riječ »rad« skupila sve ideje o muci, umoru i bolu, kad je u psihologiji očevidno utvrđeno, da svaki napor izaziva zadovoljstvo.

J. Payot

Povijesna istraživanja vode nas do zaključka, da je srednja škola zavod za uništavanje najvećeg dijela genijalnih darova što se nalaze u narodu.

W. Ostwald

U sreći nema sutrašnjega dana, u nje nema ni jučerašnjega ; ona ne spominje prošlosti, ne misli na budućnost ; njezino je ono što je sada, i to ne u dnevu, već u — trenutku.

Turgenjev

Kad te sreća hoće da nadari, pogleda te najprije prijetećim okom.

Shakespeare

Nada nema pravo ni u koga,
Do u Boga i u svoje ruke.

Njegoš

Nacije mogu raspolagati sa obiljem sredstava za napadaj ili obranu, sa mnogo teritorija i mnogo novca i biti ujedno u najvećem naponu tehnike, industrije i trgovine, a ipak doživiti sramotni slom i propasti, ako su građani pokidali međusobne moralne veze i izgubili smisao za ljubav i zajednicu.

M. Vidović

Što se pak tiče hrabrosti, značenje njezino treba da se stegne na vrlo nisku mjeru. Nema sumnje da je hrabrost u nekim slučajevima pružila ne malu uslugu, no u cjelini, razvijajući u narodu osobito bojovni duh, vodila je često propasti. Šta više narodi koji su dostigli visoki stepen civilizacije, kao na primjer Rimljani i Francuzi, strašno su ispaštali svoju ratobornost, svojstvo koje je u najtješnjoj vezi sa velikom hrabrošću. Od sadašnjih evropskih naroda jedini Francuzi pokazuju neke znakove skoroga propadanja, pa možda i izumiranje rase, znakove koji nesumnjivo stoje u uzročnoj vezi sa njihovom pretjeranom ratobornošću.

Mečnikov

Nebo moramo najprije promatrati, a onda ljubiti. No ovdje na zemlji moramo najprije ljubiti, jer samo ljubav može otvoriti naša srca i naše oči, i onda ćemo tek vidjeti, pojmiti, razumjeti.

Taylor

Učitelj umjetnik koji radi dušom i srcem nije dosadan, nego uvijek zanimljiv, ugodan i drag.

Trstenjak

Gdje je god veliko fizičko zlo, tu je kao roditelj i uzročnik uvijek po srijedi i moralno zlo u proporcionalnom stupnju.

Carlyle

Samo oni roditelji imaju pravo na dobar postupak svoje djece, koji najviše paze na njihovu snagu karaktera i čvrstoću moralnih načela.

M. Vidović

Udes je onoga, koji govori odveć uzvišeno, da ga ne shvaćaju.

S. Sighele

Ona žena najviše vrijedi, koja umije djeci da nadoknadi oca, kad ga više nemaju.

Goethe

Rad čini čovjeka dobroćudnim, on ga moralno pripitomi.

Emile Zola

Znajte, da ste djevojci dali veliko blago u uzgoju, ako ste joj ucijepili volju za rad.

M-me de Maitenan

Rad je melem ljudske krvi —
Rad je izvor kreposti.

Herder

Najveća tjelesna naslada je odmor poslije rata. To je jedino tjelesno uživanje, koje u nas ne ostavlja taloga ogavnosti.

Kant

Strah ne samo što oduzima polovinu snage čoveku, nego tu oduzetu polovinu snage daje suparniku.

B. Knežević

Ljubav i materinstvo ženina su carstva, u kojima su sve njezine radosti i sreće.

M. Vidović

Vasiona je samo odsjaj naše duše.

A. France

Sve se u samoći može postići osim značaja.

Stendhal

Neka vam bude pravilo : Imati srca u životu i života u srcu.

Emil Petrović

Kog' od dnevi muke muče,
Tomu noćca pokoj nosi . . .

Mažuranić

Sve smo mehanizirali. Sve, pa i dušu, nekako načinili sličnom stroju. Mjesto da smo dušu prelili u život, u stvari oko sebe, u rad, misli i djela, mi smo mašine sa njihovim mrtvim kretanjem simbolički rečeno, prelili u svoje duše i time napravili »strojnog čovjeka«, fabričnog čovjeka, u kojemu su presahla nutarnja vrela i koji kao marijoneta visi o koncima, te djeluje i radi prema utjecaju s polja.

M. Vidović

Narod živi po tom, što se najbolji, najjači i najčistiji žrtvuju. Najveća dobra što ih ima čovječanstvo dobivena su takvima. Povijest mučeništva; tekst propovijedi što se zove ljudskom povijesti, jest tekst propovijedi velikoga petka.

Paulsen

Neće se srušiti ni jedna od onih carevina, u kojima se vlada na principima slobode i pravde — ja vas uvjeravam.

Tiranija sama sebi mora na kraju preseći krvne arterije, pošto se je dugo hranila tuđom krvlju.

Sebičnost mora sama sebe pojesti, pošto pojede sve oko sebe.

Nepravda sama sebi mora iskopati najdublji grob, pošto stvori oko sebe groblje.

N. Velimirović

Niko nije slobodan do onoga koji nad sobom vlada.

Epiktet

Budite braća, ali ne jedino zbog ekonomske koristi, nego zbog punoće životne radosti i zbog punoće ljubavi.

Dostojevski

Takva je vrlina : kada je progone, ona postaje moćnija ; kada protiv nje spletkare, ona postaje nepokolebljivija.

Jovan Zlatousti

Kada se glava od tijela rastavi, pokazaće se gdje je duša stanovala.

Schiller

Čovječanstvo nam daje očeve i majke, ali čovještvo nam pruža odgoj.

Weber

Najjadnije su od sviju — žene umjetnika ! Da bi se sviđale svojim muževima, morale bi ostati vječno mlade i vječno lijepe.

Blasco Ibannez

Sve znanje ljudsko, sva religija, filozofija, nauka samo sa kuverte, u kojoj je, kao pismo, zatvorena prava istina. Priroda je tu istinu adresovala čoveku.

B. Knežević

Samo razum čini čudesa.

Schefer

U dobru je lako dobar biti ;
Na muci se poznaju junaci !

Njegoš

Početak je polovina od cijeloga.

Heziod

Vrednost čovekova života sastoji se u stvaralačkom stavu njegovu prema životu. Silom svoje svesti dohvati se opštih životnih snaga, i provodeći ih kroz svoj lični život, nagna ih da se kroz njega prehrane, kao svetlost kroz staklenu prizmu i pokažu u novim diferencovanim čovečanskim vidovima.

Slankamenac

Znanje mnogih stvari ne znači biti mudar.

Heraklit

Nikada ne propada nikakvo dobro.

Smiles

Inteligencija je najtanji sloj u ljudskom društvu, kao što je i sloj na kom se čovek uzdigao najtanji od ostalih zemnih slojeva.

B. Knežević

Naša je volja po svojoj prirodi slobodna, ona je personifikacija slobode.

Savonarola

Pravi cilj čovječjeg života nije ono, što mu propisuje promjenljiva ćud, no vječito nepromjenljivi um, duša i srce.

V. Humbert

Trgovačka kultura nosi u sebi prokletstvo, jer je čovječanstvo, na kojem počiva, zgnječila u bezobličnu masu. Ona se bez prestanka muči da sreću pretvori u novac. Čovjek nastoji, da stisne svoje čovještvo u najmanji kut, da bude dosta mjesta za organizacije. On se izruguje svojim čovječanskim osjećajima, jer bi oni mogli smetati njegovim mašinama.

Rabindranath Tagore

Genij je dva posto nadahnuće, a devedesetosam posto znoj.

Edison

Kad se svrše ispiti, knjige se bace na stranu; veliki dio naučenog znanja izvjetri iz pameti kao nesređena gomila ; a što još ostane to je sasvim mrtvo, jer dijete nije ni vježbano da znanje pribire samo, a veoma malo snage mu je preostalo za tačno posmatranje i samostalno mišljenje.

Spencer

Čovječe, tvorac tvoj nije tiranin. Ti stradaš od samog sebe ! Bezumni, probudi se ! Pogledaj na vasionu, sve diše srećom, sve slavi udes svoj.

Žukovsky

Ja radije tražim istinu, nego li da je dobijem gotovu.

Lessing

Život je samo malo parče konca, koji se proteže dugo pre i posle života.

B. Knežević

Mi smo tako udaljeni od poznavanja svih sila prirode, da bi se prikazivao vrlo nefilozofskim, opstojnost stanovitih fenomena toga radi poricati, jer su sada, u sadašnjem stanju našeg znanja, neprotumačivi.

Laplace

Stanje žena vrijedno je sažaljenja. Kod kuće i u ratu gospodar je muž. On sebi zna pomoći i u tuđem svijetu. Njega veseli imetak, njega kruniše pobjeda; njemu je pripravljena časna smrt. A kako je usko sputana sreća jedne žene! Pokoravati se mužu, pa bio on i surov, njezina je dužnost i utjeha; kako je tek onda jadna, ako je zao udes potjera u tuđinu!

Goethe

Želiš li upoznati, da li je neko skroman, ne pazi nikako na to kako se on ponaša prema slavi, već prema prijekoru i objedi. Ko je ravnodušan na napadaje, taj je sigurno skroman.

Grillparzer

Oro gn'jezdo vrh timora vije,
Jer slobode u ravnici nije.

Mažuranić

Čovjekova je zadaća ostvarivanje umnih svrha.

Fichte

Zamislite čovjeka gdje stoji, a nad njim se diže ogromna stijena. Što je on spram nje? Sitno zrno pijeska! Da se stijena odvali, zdrobila bi ga, da ni traga ne bi ostalo. Pa ipak je čovjek veći od stijene i planine, veći od svih Alpa, Kordiljera i Himalaje. Čovjek je spram njih samo zrno pijeska, ali zrno koje misli.

Pascal

Svi ljudi zajedno, mali i veliki, oni sa položaja i oni bez položaja, skupa sa milijunima bajuneta, hiljadama tamnica i bezbroj okova ne mogu ništa jednoj misli, jednoj ideji, jednoj neustrašivoj duši. Jer se misao ne može okovati ni utamničiti.

M. Vidović

Plemenit čovjek jednako je umjeren u sreći kao i u nesreći. On se ne uzvisuje, niti se ponizuje. Uspjeh ga ne omamljuje, a poraz ga ne ožalošćuje. On ne govori mnogo ni o sebi ni o drugima. Njemu nije stalo do toga da bude pohvaljen, a ne ide zatim da drugi budu pokuđeni.

Aristotel

Velika ljepota stidi se sama sebe, i time povećava sebe.

N. Velimirović

Odgoj treba da se naslanja na dva stuba: Na moral i na mudrost; moral da podupire krepost, a mudrost da brani od tuđe pokvarenosti.

Chamfort

Srce ima svoje razloge, koje naš razum ne dokučuje.

Pascal

I najmanja stvar što na svijetu postoji, mùkom se zače, a sa suzama odgoji.

Robert Herrick

Nade naobraženih ljudi su stalne kao i one, što su usidrene u luci razuma.

Plutarh

Pregaocu Bog daje mahove.

Njegoš

Laž što laska gutaju ljudi punim ustima, ali se za to kap po kap pije istina, koja je gorka.

Diderot

Najviše snage treba da se bude pravedan. Pravdi treba najviše žrtava u životinjskim elementima čovekovim.

B. Knežević

Tko izriče — osim u pogledu čisto matematičke znanosti riječ, — nemoguće, tome manjka opreznosti i jasnosti.

Arago

Moramo se osloboditi straha. Dok čovjek ne zgazi strah pod noge, dotle su njegove radnje ropske, nisu istinite nego podle.

Carlyle

Istina se je otkrila geniju mnogo više usljed njegova strpljenja, njegove ljubavi, njegovog čistog osjećanja i samoprijegora, nego li usljed njegovog logičnog mišljenja.

Huxley

Misao i čovjek jesu istovjetni pojmovi. Promijeniti misao znači promijeniti čovjeka.

M. Vidović

Mnoge su stvari nemoguće, koje mi poričemo, jer ne razumijemo, kako se mogu događati.

Pompanaci

Čovjek je dužan, da dobro i lijepo misli; ali ko o ljudima, koji su pred njim i oko njega, svagda samo dobro misli, onaj lako može postati budalom svog dobrog mišljenja.

Wiland

Misao i osjećaj ujedinjeni čine religiju. No ne svaka misao i ne svaki osjećaj; jer ja mogu da mislim o svom umrlom bratu i pri tom da osjećam žalost, a to ipak nije religija. No ako ja mislim o svijetu, o tome šta je i šta vrijedi svijet i tu misao popraćam nekim jakim osjećajem, onda ja imam religiju.

Veselinović

Tko snagu duše svoje taji, krije,
Mrtav je bio za života cela.

S. Stefanović

Slatko li spava umor — pa i na granitu.

Goethe

Samo onda, kada budemo imali i čestite ljude, imaćemo i čestiti život. Kad budemo imali moralne duše, imaćemo moralni red i poredak.

M. Vidović

Naučenost je banknota; ona se može upotrebiti samo tamo gdje vrijedi. Mudrost je gotov novac, koji se može upotrebiti svakom prilikom.

Smiles

Čistom dušom vršit onom treba,
Koji vrši, Bog što sudi s neba.

Mažuranić

Vještina napredovanja stoji u tome, da činimo ono, što dobro razumijemo; da dobro činimo, što razumijemo, a pored toga ne mislimo na slavu.

Longfellow

Život je velikih ljudi uvijek mučeništvo. Bilo da je tragična sudbina htjela da im kuje dušu na nakovanju fizičke i duševne boli, nevolje i bolesti; bilo da im je život bio pokoran, a srce im se kidalo na vidiku patnje i neizrecive sramote, pod kojom stenjahu njihova braća: oni su se jednako hranili kruhom svagdašnje kušnje i bijahu veliki energijom, kao što i kušnjom. Krijepimo se njihovom srčanošću; jesmo li suviše slabi, otpočinimo jedan čas glavom na njihovim koljenima. Oni će nas utješiti. Iz njihovih posvećenih duša teče rijeka vedre snage i silne dobrote. I nije ni potrebito, da ispitujemo njihova djela i da čujemo njihov glas; čitaćemo već u njihovim djelima, u povijesti njihova života, da život nikada nije veći ni plodniji, ni srećniji, nego što je u nevolji.

R. Rolland

Kao što su duboke vode obično bistre, tako i duboka duša. Ona se nikad ne može maskirati da izgleda drukčija nego što je. A kad se zamuti teže se razbistruje nego plitka duša.

B. Knežević

Nije potrebno živjeti, ako se ne živi ćudoredno.

Hegel

Šta mislite! Da su djela L. Tolstoja »Rat i Mir« i »Ana Karenina« najgenijalnija djela njegova? Ne — njegov život, to je najgenijalnije njegovo djelo. Od razvratnika, kartaša, zavodnika, jednom riječi parazita on od sebe stvara čovjeka — boga. Snagom svoga duha, svoje strasti ugušuje, a u duši svojoj klice božanstva razvija i stvara od njih vrline. Kao putokaz tome životu bile su mu samo dvije riječi čiste Hristove nauke: »Kraljevstvo Božije unutri je, u vama«. Zar nama svima te riječi Hristove nebi mogle biti putokaz za novi, bolji život!?

G. Petrov

Blago tome ko dovijek živi,
Imao se rašta i roditi!

Njegoš

Roniti u vlastitu dušu znači dizati se k Bogu.

M. Vidović

Luđaci i mudraci ne škode nikome. Samo poluluđaci i nazovi-mudraci su opasni.

Goethe

Čudni su stvorovi ljudi, ti veliki umjetnici na malim stvarima! Oni imaju šumarstvo, vrtljarstvo, pčelarstvo, ribarstvo, stočarstvo, konjarstvo, ekonomiju i agronomiju i još mnogo drugih »arstva« i »nomija«, samo jedno »arstvo« i jednu »nomiju« nemaju, onu, koja se tiče čovjeka. Ljudi nemaju ljudarstva ni čovjekonomije.

Campanella

Na svijetu nema ničega što bi jače čeznulo za ljepotom i što bi se lakše uljepšavalo od duše.

Maeterlinck

Imamo sve i možemo sve! Samo u sebi treba tražiti vrela snage i u sebi paliti svijetla i ići putevima naše rođene duše.

M. Vidović

Krepost je ime pod koje spada čitav pedagoški rad učiteljev.

Herbart

Jedno znam sigurno, a to je da će budući naraštaj biti ono, što od njih učine naraštaji koji danas žive.

Rudolf Lehmann

Ko se boji, da čini nepravdu i tko bježi od zla, taj je hrabar i hrabro će podnositi nevolju koja ga snađe.

Ben ·Jonson

U ovome vijeku sva je naša snaga bila upravljena na to, da se osvoji spoljašnji svijet. Na taj način mi smo samo udvojili žudnje, pojačali svoje želje i na kraju krajeva mi smo nemirniji i više poremećeni nego što smo prije bili. To je zato što smo u poslu oko osvajanja spoljašnjeg svijeta zaboravili na svoje unutrašnje razvijanje. Ostavili smo glavni posao na stranu, napustili smo uzgajanje svoje volje

Jules Payot

Ako ne otvorite svoje srce, ostaće vam zatvorena i srca drugih.

Rousseau

Čitati treba samo onda, kada izvor vlastitih misli presahne, — što je često i kod najboljih umova slučaj. Ali vlastite, samorodne misli raspršavati, da bi drugu knjigu u ruke uzeti mogli, jeste grijeh proti duhu svetom.

Schopenhauer

Čovekovo je da radi i misli ; da li će uraditi, smisliti, uspeti, to nije njegovo.

B. Knežević

Nije istina da korov guši korisnu biljku, već nesavjesni i nevaljali vrtlar.

Konfucije

Naprijed moraš, jer natrag više ne možeš.

Schiller

Duša na iči laganom perju; ako ga ništa ne suzdrži, ono će se dići u vis, ako ga šta suzdrži, leži na zemlji.

Henrik Suzon

Mir dolazi poslije borbe; ko dakle želi imati trajan mir, mora se prije vježbati u borbi.

Epaminonda

Sloboda se rađa usred oluje, ustanovljuje se mukom usred građanskih švađa, ali ne daje sav svoj plod nego onda kad ostari.

De Toquerille

Poslovice su kao svete knjige svakog naroda, svetinja duševnog opažanja ili razmišljanja.

Emerson

Jer ako u vremenu općeg pada, ne dižeš; u doba rasula ne gradiš; u vrtlogu mržnje ne ljubiš; u dubokoj tmini ne užižeš svijetlo; u haos ne unosiš misao — ne vrijediš, ništa ne vrijediš.

M. Vidović

U životu se rađa mnogo više velikih ljudi, nego što ih se poslije javi.

W. Ostwald

Najbolje su nam poznate stvari: 1. one koje smo sami pogodili; 2. one do kojih smo došli iskustvom sa ljudima i stvarima; 3. one koje smo naučili, ne iz knjiga, nego pomoću njih, to će reći razmišljanjem koje nam knjige izazivlju; 4. one koje smo naučili iz 'iga ili od učitelja.

Chamfort

»Ko je jači od tebe?« upita Brahma snagu, a snaga odgovori: »Blagost«.

Viktor Hugo

Nije moguće podnijeti život koji bi bio bez smisla i svrhe.

Mihajlovski

Ja se ne pouzdajem ni u jednog čovjeka osim u samoga sebe, jer sam i sam čovjek.

Uhland

Nebo nikada ne pomaže onome koji neće da radi.

Sofoklo

Svaki mora biti potpuno sretan, koji zavisi sam od sebe i koji u sebi ima sve.

Ciceron

Svaki će u tačnoj srazmjeri prema vrijednosti svoga »ja« izbjegavati samoću, snositi je ili voljeti. Jer u njoj onaj koji je bijedan osjeti svu svoju bijedu, velik duh svu svoju veličinu. Svak osjeti ono što jeste.

Schopenhauer

Genij pobuđuje divljenje, a značaj pribavlja poštovanje.

Smiles

Za sjajnim zlatom ko za Bogom gledi
Tek mićenika ropskih podli roj:
Ti gledaj da li duša zlata vrijedi
I budi svoj!

Šenoa

Ne reci ne mogu. Riječ nemoguće je izgovor lijenčina.

M. Vidović

Zadaća je znanosti osnovati vlast čovjekovu nad prirodom.

Bacon

Čovjek se kao čovjek mora svim silama braniti od toga da mrtve stvari stupaju na mjesto srca, a sistemi i znanja na mjesto živih odnošaja čovjeka prema čovjeku.

Tagore

Najbolnije je čuvstvo vlastite nemoći i beznadnosti.

Carlyle

Ljudi vrlo lako zaboravljaju imena velikih dobrotvora. Svjetina rijetko spominje ime, uz koje je vezana plemenitost, ljubav i moral. Oporo pamćenje svjetine je kadro da sačuva samo spomen na svoje tlačitelje i krvnike i ratne junake. Čovječansko pleme zaboravja na blagoslovljeni rad vrtlarov, koji ga je grijao u studeni, napajao u žezi i žeđi i štitio od štetnih utjecaja i opasnih zvijeri. Ono prenosi sa strahopoštovanjem i slavom i uveličava iz koljena u koljeno samo imena, koja su se nesmiljeno i bolno za nj zarezala mačem i nožem.

H. Heine

Civilizacija čovekova još je na nomadskom stupnju. Ona se još seli iz jednih krajeva u druge, dok jednom ne bude našla stalne centre svoje.

B. Knežević

Gradeći se domoljubi, svak se borio samo za svoju vlast.

Salustije

Hoćeš li se popeti na najviši stepen svoga zvanja, tada otpočni sa najnižim. U njemu nije ništa neznatno.

Marden

Čovjek ne može govoriti, a da sebe ne označi.

Emerson

Slabe strane života uče nas cijeniti njegove dobre strane.

Goethe

Dvije su stvari što nam uvijek pobuđuju čuđenje: Zvjezdano nebo nad nama i moralni osjećaji u nama.

Kant

Jedna je samo sreća — dužnost; jedna utjeha — rad.

Carmen Sylva

Ja sam odgovoran za svoju volju, a ne za uspjeh.

Fichte

Tako je i znanje moć. Moć mnogo jača od baruta i novca. Ali kao što i barut i novac mogu biti prema načinu njihove upotrebe, sredstvom ljudskog napretka i sreće, a također i ljudskog uništavanja, tako i znanje može poslužiti izgradnji ili rušenju života.

M. Vidović

O vrijednosti čina ovisi vrijednost života. Samo živjeti nije od potrebe, ako se ne živi ćudoredno. Svaki je čovjek ono što radi.

Hegel

Prijatelj mi je drag, a neprijatelj koristan; prvi mi kaže ono, što mogu, a drugi me uči onom što moram.

Schiller

Istina je, što pojedinac misli kao predstavnik čovječanstva.

Feuerbach

Radost i ushićenje života treba da se podigne do najvišeg stepena; u tome i jest sva potencijalnost života, koji teži za sve višim i važnijim oblicima.

Nietzsche

Spoznaja onoga, što je lijepo prvi je stepen shvaćanja onoga, što je korisno i plodonosno.

Ruskin

Lijepa žena mili se oku, a dobra srcu; prva je dragulj, a druga blago.

Napoleon

Neka nas miso na postavljeni zadatak što ređe ostavlja. Držite svoju pažnju budnom što češće, ako ne uvek.

Bogdan Popović

U stvaralačkom svetu se javlja prava slika čovekova. Što je stvaranje punije, raznolikije, bogatije, slika je potpunija.

Slankamenac

Demokratizam nije samo politički nego je ćudoredni sistem, i u prvom redu ćudoredni.

Masaryk

Vi ćete učiniti državi vrlo veliku uslugu ako se, u mjesto što dižete velike zgrade, postarate da uzdignete duše vaših sugrađana, jer kud i kamo je bolje da se ljudi visoke duše zbiju u male kuće, nego da se niske duše kriju po velikim zgradama.

Epiktet

Riječ **čovjek**, uključuje vrutak svih kreposti i vrlina, pa biti **čovjek**, postati **čovjek**, znači najveće djelo i najviši zakon svijeta: konačnu svrhu vaseljene.

M. Vidović

Duševna pomoć koja ide za tim da nas učini duševno jakima, najuzvišenija je pomoć. Poslije nje dolazi intelektualna pomoć, a onda tek fizička.

Vivekananda

Samo prazne glave misle, da sve razumiju i da znadu sve protumačiti.

Jules Simode

Čovječe, zašto koriš svijet? Svijet je vanredno lijep, uređen na najbolji i najsavršeniji način. Možda tebi izgleda nečist i zao, što si ti sam nečist i zao u ovom dobrom svijetu.

Platon

Ljudi su malo znali, a i danas slabo znaju snagu i ljepotu svoga duha.

Salamun

Moramo blago nositi u glavi i srcu, a ne u džepu.

Swift

Većina ljudi upotrebljava jedan dio života za to, da drugi dio uništi.

La Bruyere

Budno traganje dobre prilike, takt i smionost da je uhvatiš, jakost i ustrajnost da je do skrajnosti upotrebiš — to su vrline, koje osiguravaju uspjeh.

Marden

Svak je u samom sebi ufanje.

Virgil

Uvijek kažemo: — to bijaše lijepo doba — a nikada : — lijepo je doba.

Anri Bataj

Ko posmatra praktični život, naći će da je sreća obično uz marljivog.

Smiles

Ne na laku ruku vjerovati i ljubiti. Ko se lako zagrijava, može brzo da se postidi.

Gracian

Ko ne govori ništa ili kazuje sve, tome se također neće ništa reći.

Lord Chesterfield

Ko hoće da stvara, mora da bude veseo.

La Fontaine

Siromaštvo mnogo toga nema, ali škrtost nema ničega.

Seneca

Ljubav traži, prijateljstvo daje.

Carmen Sylva

Samo dobro srce u stanju je da uživa u dobroti.

Kant

Ako smo pogrešili najbolje je priznati i grešku popraviti. Ponos je u takovim slučajevima najslabiji savjetnik.

Mantegazza

Veli se : promijeni društvene ustanove i prilike, pa ćeš promijeniti ljude. A ja naprotiv tvrdim promijeni ljude, pa ćeš time promijeniti ustanove i prilike. Oni bi htjeli da gradim s krova, jer je društvo krov; a ja bih htio da gradim s temelja, jer je čovjek temelj.

Uzmimo jedan slučaj. Društvo je neprosviješćeno. Ono je društvo analfabeta. Treba, očito je, podučiti pojedince ; pojedince prosvijetliti, pa će biti

prosvijetljeno društvo. Drugoga puta niti ima niti ga može biti.

M. Vidović

Vlastito djelo diže čovjeka nad sama sebe.

Eucken

Prvi je znak ljubavi dijeliti svoje sa siromasima: ko ne dijeli, ne ljubi.

Lacordaire

Ako si dobar sin ti si već time i dobar građanin.

Wagner

Učitelj bez čuvstva i suhoparan nije dobar uzgajatelj ni pedagog.

Trstenjak

Ni jednome učenjaku nije svemogući Bog darovao iskru znanja prije nego mu se on obvezao da to znanje neće kriti.

Ali ibni Ebi Talib

Vi koji hoćete da zadržite narode u tami neznanja, treba da znate, da njihova tama predstavlja baš za vas najveću opasnost. Ili zar ne vidite sa kojom lakoćom bezumna zvijer postaje grabežljiva i bijesna?

Mirabeau

Najveći čovjek je onaj, koji, bilo da je mučenik, pjesnik, prorok, ma šta, strese lance i može da kaže čovječanstvu: oslobađam.

Anri Bataj

Mladi ljudi kad im se predaje kao što treba, u školi su isto tako sretni, kao i na polju u igri.

Pillaus

Nema većega gospodstva do gospodstva nad samim sobom.

Leonardo da Vinci

Neću da se učenike samo snabdjeva znanjem, nego naročito da se duševne sile i moći učenikove podižu i razvijaju.

Pestalozzi

Od deset udaraca, što ih učitelj zadaje, on sam zaslužuje devet.

Dinter

To se zove jedino pravi život: ne živjeti samo za sebe, već i za druge.

Menander

Krv je ljudska rana naopaka.

Njegoš

Siromaštvo je neugodno i može da ubije nutrinu duše, ali ono je ujedno sjevernjak, koji ljude bodri, da postanu junaci, dok ih blagi, umiljati južnjak čini besposlenim sanjarima.

Ouida

Nije nam potrebito zakonsko dopuštenje, da zaplovimo morem izuma. Što ga temeljitije istražujemo, biće podatnije.

Edward Evereth

Kreći se u dobrom društvu, pa će i tebe brojati u nj.

Herbart.

Nikog nemoj smatrati sretnim prije no što umre.

Solon

Nisam tu da mrzim s drugima, nego s drugima da ljubim.

Sofoklo

Ako ti neko kaže : ovaj ili onaj govorio je slabo o tebi za tvojim leđima, nemoj se dugo da pravdaš, nego odgovori : on ne poznaje sve moje greške, jer bi inače zasigurno rekao još mnogo više.

Epiktet

Dokazano je, da je siromaštvo vođa svake nove težnje.

Shakespeare

Ništa nije slađe od istine, no ipak istina je gorka.

Paul Ervie

Postupaj tako sa nižim od sebe, kako želiš da s tobom postupa onaj, koji je od tebe viši.

Seneca

Svaki sam sebi određuje vrijednost, jer mi smo veliki ili mali prema svojoj vlastitoj volji.

Smiles

Nije svaka nesreća prokletstvo, a rano odricanje je često blagoslov. Svladane poteškoće ne služe nam samo za nauk, već nas jačaju i za kasnije borbe.

Sharpe

Ljudima ne dostaje snage, već volje.

Viktor Hugo

Šta si izgubio od jednoga časa, to ti ni vječnost ne može vratiti.

Schiller

Čovjek bez načela, obično je čovjek bez znanja, jer kad se rodi da bude značajan osjeti i nuždu, da stvori sebi načelo.

Chamfort

Povećanje broja visoko nadarenih ljudi i napredak ćudorednosti daju, bez sumnje, beskonačnu prednost jednom plemenu pred drugim.

Schöffle

Čemu se ljudi od znanja tako trude i tako vesele kad otkriju još jedno blistavo zrnce u okeanu nebesa ili kad proračunaju brzinu jedne zrake, dubinu jednog sunčanog ponora, smrt jedne zvijezde ? — Nije li nam čovječje srce važnija i zamršenija i neshvatljivija realnost — ili barem tako privlačljiva zagonetka — kao ona zvijezda u dalekozoru ili onaj bakcil ispod lupe u laboratoriju ?

Ivo Vojnović

Svaki sanja na svoj način san svoga života.

Anatole France

Poezija nije uspjela, kad nas samo ublaži i zadovolji, nego kad nas zadivi i pobudi u nama vruću želju za nova nastojanja, za onim što je nedostiživo.

Emerson

Treba izvršiti preobražaj u samome sebi i nigdje na drugom mjestu.

Tagore

Sve čiste i blagoslovene sile čovječanstva leže u unutrašnjosti prirode čovjekove. Opće napredovanje i obrazovanje unutrašnjih moći jeste opći cilj obrazovanja i za najviše slojeve ljudskoga društva. Stručno i staleško obrazovanje ima biti podređeno općem čovječanskom obrazovanju.

Pestalozzi

Smijeh je najvjernija kušnja duše.

Dostojevski

Kaže li se da je potpuno vršenje ćudoređa nemoguće, onda neka se promisli o kakovoj se nemogućnosti govori. Da ne možemo često ostvariti i najbolju volju poradi izvanjih zapreka, to se doista događa, ali ćudoredni zakon i ne traži više, nego da sve sile upremo i učinimo što možemo. A zašto ne bismo učinili što učiniti možemo ?

Fichte

Ništa ne može imati važnosti, niti vas može učiniti članom odabranog kruga, ako ne odbacite svoje ukrase i ne počnete jedan s drugim općiti golom istinom, čistom otvorenošću i sveznajućom tvrdnjom.

Emerson

Optimizam je vjera, koja vodi ispunjenju ; bez nade ne možemo ništa učiniti.

Helene Keller

Ljudi, kod kojih sam zapazio u mome životu najveći uspjeh njihovog rada, bili su uvjek veseli i puni nade ; išli su na svoj posao sa smiješkom na svome licu, dočekivali su svaku promjenu i svaku nezgodu ovog zemaljskog života kao muževi.

Charles Kingsley

Ništa nije važnije u kompliciranom ljudskom životu, nego da uspjeh i neuspjeh ne sudimo odmah po časovitim i površenm posljedicama.

Foerster

Mnogi ljudi snaže tijelo vježbanjem, a ne brinu se da osnaže dušu krepošću.

Diogenes

Ako ti uspije kakva ludost, to još nije dokaz da je vrijedna podržavanja. Što je ludo ostaje ludo i onda, ako slučajno donese uspjeh.

Talmud

Ženu ne ističe toliko ni sjajnost odijela, ni savršenstvo struka, ni obilje zlata, koliko skromnost i nastojanje da pošteno i pristojno živi.

Aristotel

Moralna patnja kod koje pobijedi fizična bol uzbudi kod ljudi uvijek manje sućuti, jer je nevidljiva.

Balzac

Sloboda je zahtjev moralnog života.

Kant

I najslabiji može nešto postići ako svu svoju snagu upravi jednom vrijednom cilju.

Carlyle

Čim se u se uzdamo, već i živjet znamo.

Goethe

Ima dva načina da se utječe na svijet : ili svojom ličnom snagom ili cjelinom čiji smo dio mi svikolici, t. j. zajednicom u kojoj se nalazimo. Niko dakle nije nekoristan na svijetu. Nijedan rad ne gine.

Renan

Ko samo na svom interesu radi i samo prema tome načelu djeluje, največeg je preziranja vrijedan. Sve ljude treba ljubiti i raditi prema njima kako bismo željeli da oni rade prema nama .

Kong-ce

Gadna bolest je laž.

Silvio Pellico

Čovjek je sve i ništa. Ništa, ako djeluje samo u posluhu tijela; sve, ako djeluje u posluhu duha.

M. Vidović

Kome zakon leži u topuzu
Tragovi mu nečovještvom smrde.

Njegoš

Nije niko nikad bio ohol, a da mu to nije naškodilo.

Burke

Mišljenje je uvjet iskustva ; iskustvo nije moguće bez mišljenja.

Alois Riehl

Kultura je najjači dokaz snage narodne; književnost označuje visinu kulture.

Stefan Žeromski

Stvarnost više vrijedi nego svi izvještaji o njoj.

Emerson

Lični život pojedinca je pobjedonosna navala duha na nagu spoljašnost stvari, triumf karaktera nad prilikama i slučajevima, nad otporom tijela i nerava. Prava ljepota mladosti jeste samo u borbi protiv unutrašnje mlitavosti.

Foerster

Svaki od nas mora biti spreman da će mu jednoga dana doći mnogi koji će tražiti od njega ljubavi, dobrote i istine; stoga neka je svaki spreman da oni, koji bi mogli jednoga dana doći, ne odu praznih duša, uznemirenog srca i suznih očiju.

Emil Petrović

Radnja, istina, sporo tvori, ali nikada ne ruši, i na veliku zgradu vjekova ne prilaže nego zrno pijeska k zrnu pijeska, ali ipak od velikog duga vremena odbija časove, dane i godine.

Schiller

Ne za školu, nego za život učimo.

Seneca

Mudrost života vazda je dublja i opsežnija od mudrosti ljudske.

Maksim Gorki

Patnja je prednost u životu baš kao i sreća.

Jenny Blicher Clausen

Zaposlenost duševnih sila djeluje dobrotvorno na čovjeka, kao sunce na prirodu. Ona razganja duševne oblake, rasvjetljuje, ugrijava i podiže malo po malo duh na snažnu mirnoću i radost.

Humboldt

Odgoj je duševni kruh.

Mazzini

Ne uljepšavaj nikada svoje mane, inače se nećeš od njih nikada osloboditi.

Herder

I radi za svijet, al' ne slušaj pljeska,
I ljubi svijet, al' ne nadaj se plaći,
Jer hvala ljudska voda je vrh pijeska.

A. Šenoa

Volja, vlastita volja i snagu daje. Što je bolje nego sloboda ? Umij htjeti i bićeš slobodan i zapovjedaćeš.

Turgenjev

Prirodno je pravo sklad lične slobode s općom slobodom.

Kant

Kao što je za kaljenje željeza podjednako potrebita i vatra i voda, tako su za odgoj srca neophodno nužne i radosti i nesreće. Same radosti stvaraju egoizam, koji rađa zlobu ; a sama nesreća uzgaja zlobu, koja rađa egoizam .

Potapenko

Poštovanje samoga sebe pored vjere je nasip protiv svakoga zla.

Bacon

Najviše je radosti u mislima i u idealizmu — to su ruže uživanja.

Emerson

Srednji je put staza mudrosti. Malo ih ustraje na njemu. Oprezni i izdržljivi rijetko će kad pasti u zabludu.

Kong-ce

Blago onome ko je mogao da od svoje duše načini hram i da delima svojima dade obeležje i značaj svetinje; ko je umeo da od svoje duše načini duboko i mirno jezero u čijem se ogledalu ogleda sunce.

Emil Petrović

Veselo je srce kao nebo pod kojim uspijeva svaka biljka osim otrovne

Jean Paul

Samo je ona stvar izgubljena, koja se napusti.

Feuchtersleben

Važnije je da čovjek uživa u kakvom pupoljku, nego da njegov korijen posmatra pod mikroskopom.

Oscar Wilde

Analiza nije za pjesnika. Njegovo je zvanje da iznosi sliku života na svoj način, a ne da secira.

Macaulay

Za život nema ni vremena ni prostora. Život je jedan trenutak i život je čitav niz vjekova.

Dostojevski

Usta mudra na srcu; srce ludu na ustima.

Salamun

Čovjek ne voli da vidi sretnijega od sebe.

Chamfort

Pravi je rodoljub onaj, ko nastoji svoj život tako urediti, da pridiže narodnu vrijednost.

Ljudevit Gaj

Svjetovna graja nije drugo nego ćuh vjetra, koji sad dolazi odovud, sad odonud i mijenja ime, jer mijenja stranu.

Dante

Što je čovjek umno i moralno zreliji, to je manje povodljiv i to manje na njega utječu zli primjeri.

Trstenjak

Ne vidim na kugli zemaljskoj ništa više od čovjekove ličnosti.

Černiševsky

Život je u kretanju.

Aristotel

Bez muke se pjesma ne ispoja,
Bez muke se sablja ne sakova.

Njegoš

Ko je došao na svijet da ga ozbiljno i u najvažnijim stvarima prouči, taj može reći da je sretan, ako se izvuče zdrav i čitav.

Schopenhauer

Što je duh slabiji, tim se više podaje srdžbi.

Plutarh

Nemoguće je da se ocijeni karakter ma kojega doba, ako se ne odmjeri stepen njegova znanja. Pisati istoriju jedne zemlje bez obzira na njen umni napredak, bilo bi isto kao kad bi kakav astronom htjeo da zamisli planetni sistem bez obzira na sunce, bez čije svjetlosti se planeti nebi ni vidjeli, čija ih privlačna snaga održava u hodu njihovu i goni ih, da određene im puteve opisuju.

Buckle

Čovjek je rijeka čiji je izvor skriven.

Emerson

Treba da uživamo u onome što imamo, ne praveći upoređenja. Nikad neće biti sretan onaj koga sretniji muči.

Seneca

U značaju istom stoji sav smisao čovjeka. Čovjek bez značaja je hljeb bez soli.

Maksim Gorki

Slikar fra Angelico je uvijek prije molio, nego li bi se prihvatio kista, da slika svoja nebeska lica. Koliko više moramo mi moliti, da bi uzgojili žive ljude! Koliko moramo sebe očistiti od svoje prekrivene nečistoće, da bi razbudili u djeci njihovu skrivenu čistoću? !

Foerster

Što li se sve u svijetu nebi moglo postići kada bi ljudi poznavali svoju snagu!

Marden

Ako želiš svoju besmrtnost, radi u duhu i za duh. Tješi, pridiži, oplemenjuj i ljubi. Jer sve što je duhovno vječno ostaje.

M. Vidović

Ne znam ni za kakvu drugu zabavu osim učenja.

Petrarka

Veliki čovjek ima jednu brigu : da postane što je moguće više čovječanski — ili bolje : da postane opći. Opći Shakespeare, opći Goethe, Moliére, Balzac, Tolstoj, ... I, što je najčudnije, on tako postaje i najličniji. Dok onaj koji bježi od čovječanstva za volju samoga sebe, uspijeva samo da postane samoživ, nastran, nepostojan...

Andre Gide

Sa istorijom u ruci dalo bi se dokazati, da je nebrojeno najvrlijih duhova moralo podleći u zagušljivom vazduhu ropstva.

John Stuart Mill

Naša se povijest doista ne sastoji u cvjetanju i propadanju carstva, u bojevima za političku premoć. Kod nas ljudi preziru i zaboravljaju vijesti o takvim događajima, jer oni doista ne sačinjavaju prave povijesti našega naroda. Naša povijest izvješćuje o socijalnom životu i o stvaranju religijskih ideala.

Tagore

Nemoć duha i slom ideala čine starost. Ima u svijetu mnogo stare mladosti i mlade starosti.

M. Vidović

Zlatno doba grada Rima bijaše tada, kada je u njemu bilo najmanje zlata.

Đorđe Dera

Kritičar je otkrivač još nepronađenih vrijednosti, ronilac što roni u moru gluposti, da nađe dragulj.

Vjekoslav Majer

Nije cvijeće sve što je šareno,
No se cvijeće po mirisu znade.

Jovan Sundečić

Suština prijateljstva je potpunost, potpuna velikodušnost i istinitost.

Emerson

Valja znati da se kod nerazumnog budale nalazi sto puta više negodovanja protiv pametnoga, nego što pametni osjeća odvratnost prema budali.

Sadi

Spokojstvo, koje bi došlo od potpunog zadovoljenja i stalnog uživanja, bilo bi nesnošljivo.

Schopenhauer

»Sutra«, to je đavolsko geslo. To je najmilije utočište lijenosti i nesposobnosti.

Marden

Veliki čovjek nema samo svoj duh, nego i duh sviju svojih prijatelja.

Nietzsche

Sreća je kad je čovjek sam sebi dovoljan.

Aristotel

Zakon je moćan, ali je nužda moćnija.

Goethe

U porodici poštuj svoje, izvan porodice svijet, a u samoći samoga sebe.

Demetris

Pravo je zločinstvo pretvarati moralnu snagu u slijepu silu.

Gandhi

Krist je na zemlju donio svijetlo. Njegovi učenici od njega napraviše plamen.

Bacon

Ne može se vladati ljudima, ako se ne vlada njihovim srcem.

Lacordaire

Ako hoćeš da ti se jedan posao svrši, svrši ga sam. Ako želiš da ostane nesvršen, daj ga drugom.

Franklin

Oni, koji beskorisno provode dane svoga života, svakim danom zakapaju jedan njegov deo, i svaki takav dan naliči na pečat stavljen na vrata hramova, koji su za navek napušteni.

Emil Petrović

Sav interes historije leži u sudbini sirotinje.

Emerson

Zavist je najbolji dokaz koliko se ljudi osjeća nesretnim.

Schopenhauer

Ako sa riječima ne tučeš, nećeš tući ni sa štapom.

Sokrat

Ostavi se šarolikog čitanja ; Aeolus je pustio da samo jedan vjetar duva, koji je trebao da Odiseja privede k cilju; sve ostale je sputao.

Nibuhr

Ko ne zna da oživi svoju samoću, taj će još mnogo manje znati da bude sam među zaposlenom gomilom.

Charles Baudelaire

Na malim stvarima se ne smijemo zadržavati, ako smo na putu k velikim.

Hebbel

Sva lirika mora u cijelosti biti nadahnuta razumom, a u pojedinostima donekle i glupošću.

Goethe

Ženo, muk je lijep ures žene.

Sofoklo

Kad ne bih bio Aleksandar, postao bih Diogen.

Aleksandar Veliki

Snaga ima svoj posebni svijet i njezina je realnost druga, nego li je realnost običnog svijeta.

M. Vidović

Narodi imaju slabo pamćenje i ja vrlo sumnjam da bi indijski narod dugo sačuvao nauku Mahatme, da mu taj ne bi bio već od starine upisan u dušu. Jer ako je jedan genij velik svojom vlastitom veličinom — slagala se ona sa njegovom okolinom ili ne — genij rada samo će onda uspješno djelovati, ako odgovara nagonu njegove rase, potrebama njegova vremena i očekivanju svijeta.

Gandhi

Svakog, bez razlike, draži bliska dobit, ali samo velike duhove pokreće i udaljeno blago.

Schiller

Ispočetka strasti slušaju, a tamo dalje zapovijedaju ; njih je lakše pobijediti nego zadovoljiti.

De Gambez

Ljudi su jedan za drugoga ovdje na svijetu ; zato ih poučavaj ili trpi.

Mark Aurel

Ništa nije vrjednije nego približiti se božanstvu i njegovim zracima obasjati čovječanski rod.

Beethoven

Najveće dobro čovjekovo je u djelovanju kreposti i čestitosti duše i to naročito najviših i najsavršenijih.

Aristotel

Ljudi trpe, a žene nariču ;
Nema posla u plaha glavara.

Njegoš

Volja i ljubav jesu okrilje za velika djela.

Goethe

Za drugoga moraš živjeti, ako hoćeš da živiš za sebe.

Seneca

Čovjeka, koji je samo umno a ne ćudoredno obrazovan, može znanje učiniti samo luđim i gorim.

Locke

Dobar pastir, jer što kaže inom'
I sam svoj'jem potvrđuje činom.

Mažuranić

Mi uvijek rađe priznajemo svoje moralne greške, zalutalosti i prekršaje, nego li znanstvene neuspjehe.

Goethe

Dok su bogovi bili čovječniji, bili su ljudi božanstveniji.

Schiller

Druguj samo sa boljim i pametnijim od sebe. Ko nije ispred tebe, taj te ne može napred povesti.

Rückert

Najdraže ti blago budi :
Čast, poštenje i sloboda !

Ivan Trnski

Ima ljudi koji se pokazuju velikim u malom, ali su dosta mali u velikom. Rijetko mi kada mjerimo pravom mjerom našu energiju, naše osjećaje, naš sud i naše vladanje. Mi trošimo ogromnu snagu u nevrijedne stvari i mislimo da bez mnogo muke možemo s puta ukloniti velike poteškoće. Prava se ćudorednost sastoji u tačnoj ocjeni vrijednosti jedne stvari. Mi se upropašćujemo glupom ljubavlju za trice, a priznajemo bankrot kad nam se dade mjenica za nešto bitna.

Multatuli

Korist strasti zavisi od mjere, potrebe i mjesta. One su dobre ili zle ; upravo kao što čovjek s njim postupati umije.

Viland

Tajne se ne mogu nazvati čudesima.

Goethe

Što čovjek na srcu ima, treba da ide kroz glavu na jezik.

Mišljenje je jedino blago naše koje nam niko ne može oteti.

Platon

U molitvi je sažeto sve ono što ima u sebi dela besmrtnosti, i ona je stalna veza između života i konačnog smisla svega. Zato neka naš život bude molitva.

Emil Petrović

Vi morate imati dušu, koja će biti sposobna za tri stvari : 1. da podnese život ; 2. da zavoli život i 3. da žrtvuje život.

N. Velimirović

Svaki čovjek grije u sebi želje kraljeva. On bi htio da može svašta protiv drugog, a drugi da ne može ništa protiv njega učiniti.

Seneca

Na svijetu nema ničega što bi jače čeznulo za ljepotom ili što bi se lakše uljepšavalo od duše.

Maeterlink

Riječ nemoguće postoji samo u riječniku budale.

Napoleon

Sve što pripomaže čovjeku u razvoju njegovih prirodnih sila, i čini da postaje ono, za što je po svojim prirodnim sposobnostima najviše spreman, spada u pojavu uzgoja.

Niemayer

Država je sredstvo za ostvarenje onoga što je umno. I nasilja prirode zasitiće se jednom, divljaštva će nestati prosvjetom do pravoga razumnog htjenja, i u njemu će se sve složiti.

Fichte

Vi se možete dići iznad vašeg dremljivog života, jednoličnog sivog, zagađenog života. Možete postati nadljudi. A ako nemate snage, da sami postanete nadljudi, vi možete postati oci nadljudi ! Vi možete pokazati vašoj djeci nov, bolji, življi, kao dragi kamen blistav život. Možete ih uputiti prema tom životu.

Nietzsche

Od svijeh ljudi mrzi svijet one,
Vrlinom što se dižu povrh drugih,
Ko duh slobode zemne lomi spone.

Petrarka

Vjera je kruna morala, ali mu nije osnov. Osnov morala je u samom čovjeku.

Cousin

Ništa na svijetu nije teže od otvorenosti, ali ništa nije lakše od laskanja. Ako je u otvorenosti ma i stoti dio note kriv, odmah nastaje disonanca, a za njom i škandal. Ali ako je u laskavosti i sve do posljednje note krivo i onda je ona ugodna i ne sluša se bez zadovoljstva ; makar bilo i s grubim zadovoljstvom, ali ipak je sa zadovoljstvom. I kako god bila gruba laska, u njoj se svakako barem polovica čini istinom. I to za čeljad svake naobrazbe i svakog staleža.

Dostojevski

Nije dobro što silom uzgojimo u čovjeku, već je dobro što u njemu probudimo ljubavlju i njegovim slobodnim pristajanjem. Sjeti se u svako doba dana, da u svojim djelima pokažeš čvrst značaj, neusiljenu ozbiljnost i srce puno ljubavi za slobodu i pravdu.

Mark Aurel

Divlju pamet, a ćud otrovanu
Divlji vepar ima, a ne čovjek.

Njegoš

Svjećica bi mogla o suncu kazati da je ono naduveno zato, što ono na sve strane prodire svojim svijetlom, ali bi sunce odgovorilo, da je to njegov zakon, njegov život i njegove poslanje.

M. Vidović

Ljepota je izraz ideje.

Platon

Ko se brine oko sticanja mudrosti, a ne traži načina da je primijeni u životu, taj naliči čovjeku koji samo sije, a zanemaruje žetvu.

Herder

Priroda je iz osnova dobra.

Rousseau

Do orlovskih visina ne dopire kaljuža doline.

M. Vidović

Razumijete li me : dragovoljno, potpuno svjesno i ničim neprisiljeno samopožrtvovanje sebe cijeloga na korist svih, po mojem sudu je znak najvišeg razvitka ličnosti, najveće njene snage, najvišega samovladanja, najveće slobode sopstvene volje. Dobrovoljno položiti svoj život za sve ljude, ići za sve na križ, na lomaču, može samo da se izvrši kod najviše razvijene ličnosti.

Dostojevski

Pesimizam se ukazuje kao nazor svagdašnjega čovjeka, koji ne umije spoznati bezinteresno. Genij se blaži na vedrim visinama umjetnosti, te u blaženstvu umjetničkog zrenja zaboravlja teški, bolni pritisak pojavnosti.

Schopenhauer

Pouzdaj se u se i u svoju pamet — ako je imaš.

P. Kočić

Sa lažju, iznenađenjem i zaskakivanjem može se postignuti samo časoviti uspjeh. Trajni uspjeh postizava se samo protivnim sredstvima.

Smiles

Vrijeme sa svakim drukčije ide. S nekima u korak, s nekima ide u kasu, s nekim trči, a s nekima stoji.

Shakespeare

Čovjek će sagledati sreću ako gleda oštro i pažljivo, jer ona i ako je slijepa, nije nevidljiva.

Bacon

Dužnost je voljeti, što je najuzvišenije. Korist je kad znamo, a zadovoljstvo kad tu dužnost uviđamo.

Tennyson

Savest je ljudska kao žižak u noći. Zanemarimo li je ugasiće se i, ko zna, hoće li se iko više naći, da je ponovo zapali.

Emil Petrović

Spoznaja se ima promatrati samo u cjelini života.

Wiliam James

Čvrsta riješenost je najveća mudrost.

Napoleon

Svako radije vjeruje nego razmišlja.

Seneca

Ljudi počnu mrijeti kad im se počne buditi sumnja u ideale.

Kranjčević

U svakom čoveku ima toliko zle volje, da se na njemu može sazidati Pakao, i toliko dobre volje, da se na njemu može sazidati Nebo.

Velimirović

Tijelo prestane rasti kroz malo godina, ali um, ako mu samo dopustimo, može da raste dok život traje.

Lubock

Pjesma ne živi, ako nije za život, ako ono što dolazi iz glave ne ide srcu.

Woodsworth

Nikome život nije tako sladak kao onome ko se ne boji smrti.

Wilson

Mnogi roditelji stvaraju neprestanu napetost u kući grdnjom i prijetnjama u neopravdanoj nadi da će svoju djecu moći učiniti time, što bi trebala da budu.

Spencer

Bez potstreka nema umjetnosti. Na osamljenom ostrvu ostali bi Mozart i Raffael seljaci.

Schumann

Djeca moraju bezuvjetno naučiti da slušaju, pa da se priviknu na poslušnost. Moraju naučiti da se pokore neizbježnom, koje ne poznaje nikakvo zašto. To je potrebno s toga, da kasnije ne izgube glavu, ako im pođe što na krivo.

Carneri

Nastavniče! Ti izrađuješ činovnika, inžinjera, ljekara? Koliko li sreće da izrađuješ prije svega čovjeka!

M. Vidović

Kod primjenjivanja naših nazora u životu potrebno je da budemo više slični hrvaču, nego mačevaocu. Potonji je izgubljen ako mu mač ispadne iz ruke, ali hrvač uvjek ima šaku: Treba samo da skupi prste.

Mark Aurel

Karakteristika jednog dijela čovjekovog života je čeznuće za srećom, a drugog dijela bojazan od nesreće.

Schopenhauer

Kad bi javna nastava bila kroz jedan vijek u mojim rukama, kadar bih bio cio svijet promijeniti.

Leibnitz

Zapreke su hrana za jake duhove.

M. Vidović

Jesi li prisiljen uzdati se sam u sebe, znači, da si došao u krilo sreće.

Franklin

Evropljani pored sve energije koju su uložili u stvaranje materijalnoga blagostanja, nijesu još riješili pitanje naše sudbine.

Schiller

Nije naše zlo nigdje van nas, no u nama samima.

N. Velimirović

Ono je najbolja država, koja može pokazati najbolje škole.

Simon

Tek onda kada se bude spojila evropska tehnika proizvodnje sa istočnom tehnikom duše, dobiće se potpuno i harmonično čovječanstvo koje će istovremeno zagospodariti spoljašnim svijetom i ostvariti u svojoj vlastitoj unutrašnjosti red i mir.

Schiller

Onaj, ko je savršen, ujedno je i sretan, a onaj koji je sretan nije uvek i savršen.

Emil Petrović

Vještina sa kojom se u sve bržem tempu proizvode sve veće količine dobara, i vještina sa kojom se u toku rata ta dobra poništavaju, jeste bezprimjerno u historiji čovječanstva. Ali zato u »tehnici duše« Evropa zaostaje iza Azije.

Sl. Jovanović

Ja ne pripadam onima koji od takozvanih utopija šalu prave. Danas utopija, sutra stvarnost.

Gobat

Život je u besprekidnom otkrivanju tajna.

Miloš Đurić

Pođite putem ljubavi i vi ćete stići jednoj velikoj meti.

Emil Petrović

Ljudi nove epohe traže ljepotu duha i klanjaju se pred moralnom snagom.

Gligorije Petrov

Svaki čovjek stvara svijet za sebe; ako se slijepac u to zamisli, onda je taj svijet tvrd ili mekan, topao ili hladan.

Svami Vivekananda

Velike misli imaju korijen u velikom osjećanju. Ko nije sposoban da snažno osjeća, taj ne može ni da snažno misli.

M. Vidović

Pod onim trajnim golemim mehaničkim pritiskom neživoga na živo stenje današnji svijet. Ne samo podjarmljene mase, nego i vi sami koji mislite da ste slobodni' žrtvujete svaki dan svoju slobodu i čovještvo idolu nacionalizma i živite u mutnoj, otrovanoj atmosferi nepovjerenja, pohlepe i tjeskobe koja se proteže preko cijeloga svijeta.

R. Tagore

Sreća najbolje razotkriva opačine, a nevolja najbolje razotkriva krepost.

Bacon

Ja ne pitam za sve vaše raznolike teorije o Bogu. Kakove bi i bilo koristi pretresati sve te zakučaste teorije o duši. Činite dobro i budite dobri. To će vas dovesti do čitave istine i razotkriti vam prave radosti života.

Budha

Niste li nikada osjetili bol gledajući pogažen cvet, i niste li u njemu osetili jednu lepu nedopevanu pesmu; ili ako niste videli u njemu deo zgaženog života i osetili daleku slutnju o srodnosti naših puteva, — vi, dragi, niste imali duše.

Emil Petrović

Izgleda da većina ljudi ima samo jednu brigu, a ta je da proživi život sa što manje misli.

Spencer

Savjest moja je moj vodič, moj Bog.

M. Vidović

Onaj narod koji u najnižim slojevima ima duboko i mnogostrano obrazovanje, biće u isto vrijeme najsretniji i najmoćniji među narodima svoga vremena, nepobjedan za svoje susjede, zavidan za svoje savremenike i primjer i ugled svima.

Fichte

Čašu meda još niko ne popı,
Što je čašom žuči ne zagorči.
Čaša žuči ište čašu meda,
Smiješane najbolje se piju.

Njegoš

Mi ne možemo da poništimo ni jedan atom materije, a još daleko manje jedan moralan atom, ideju, filozofiju, poeziju, vjeru! Mi mislimo, da smo sve u prah pretvorili, ali imade jedna tačka, gdje nailazimo na otpor i na toj tačci se stvara budućnost.

Edgar Kinc

Ma kakvi da su spoljni događaji, to opet samo čovjek čini svijet.

Girov

Odrecite se vaših prava ličnosti, i ja ću vam dati u zamjenu sitost, sreću i naslade, kakve ranije ljudi nijesu mogli uživati.

Kobe

Božanstvo je razliveno svuda, od travke do zvijezde.

Giordano Bruno

Treba da živimo i radimo u našem dobru tako, da bi se ono što nam dolazi kao sjeme, moglo predati narednoj generaciji kao cvijet, a ono što nam dolazi kao cvijet, trebalo bi da se preda narednom pokoljenju kao plod. To je ono što mislimo da stvara progres.

Beecher

U jedan glas svi slave nove trice, i kad su prerađene stare stvari, pa više hvale malo pozlaćenu prašinu, nego naprašeno zlato.

Shakespeare

Ko rado zle glasove o kakvom čovjeku raznosi, zao je i opak; ko samo dobro o drugim govori, dobar je čovjek.

Lavater

Ljubav nije ništa drugo do lepa molitva duše, koja se diže do zvezda u nesvesnoj čežnji k savršenstvu.

Emil Petrović

Jedino što tada preostaje, to je, da se osjećaji dužnosti u ljudima opet probude.

Smiles

Svijet je lijep i vrijedno je za svijet raditi. Ali se ravnati po svijetu, veliko je zlo.

M. Vidović

Ja ne nazivljem junacima one, koji su se isticali mišlju ili snagom. Zovem junake samo one, koji su bili veliki srcem. Tako je to kazao jedan između njih: Ja ne priznajem druge vlasti do dobrote. Gdje nije značaj velik, tu ni čovjek nije velik, dapače ni velik umjetnik, ni velik pregaralac.

Rolland

Dužnosti humanitetnog čovjeka jesu : Da svagdje pobija, uništava zlo, da svagdje uvađa pravednost, počevši od sebe, svoje obitelji, prijatelja, domovine, politike i t. d. — u svakom pogledu bilo individualnom, kulturnom, socijalnom ili materijalnom.

T. G. Masaryk

Nijedna revolucija u historiji nije uspjela — samo zato što ni jednu revoluciju oružja nije pratila revolucija srca i uma.

Havliček

Ne budite nikome ništa dužni, osim da ljubite jedan drugoga, jer ko ljubi drugoga, taj ispunja najveći zakon čovječanstva.

Dostojevski

Sva ljudska znanost nije drugo nego dalje saznanje jednog dijela prirode, koja nas uči kako ćemo je upotrebljavati.

Balbo

Darovitost koju posjedujem stekao sam neumornim radom, i svaki koji hoće da tako neumorno radi imaće isti uspjeh kao ja.

Sebastian Bach

Stvari, koje nam samo pomažu da živimo, od manje su i neznatnije koristi za nas —ili, zapravo, ako ih ogledamo same o sebi, one su nepotrebne i hrđave, jer bi bilo bolje, da uopće ne živimo, nego da zanemarujemo zadaću svoga života.

Ruskin

Niko mnogo ne nauči, ako mnogo ne razmisli ; a neprestano je razmišljanje jedini i opći put znanja.

Rosmini

Napred radu, pa je konac jadu,
Našem jadu u valjanu radu.

Sundečić

Rad je nužda, bez koje čovjek strada, ali nikad rad sam po sebi nije krepost.

Tolstoj

Mnogo može dužnost — beskrajno više ljubav.

Goethe

Ako u zemlji na deset milijuna neprosvjećenog naroda dolaze samo male tisuće obrazovanih ljudi, onda je to slično klasju, od kojih bi samo hiljade bile puna zrna, a milijuni šturi. Tada bi u zemlji bila glad. Pa tako i u zemlji biva umna, duhovna glad, kad su tisuće glava pune znanja i razumijevanja, a milijuni glava praznih.

Komensky

Prošlost je svjetiljka, namještena na vratima budućnosti, da osvijetli donekle pomrčinu, kojom je obavijena.

Lamne

Melanholici su kao goli puži, kog objesna djeca bace u trnjak, pa se grči i previja, ali kud god se makne udari u trn.

Ivo Andrić

Svijet je samo oblesak duše.

A. France

Jedini je problem vaspitanja da đaka dovedete dotle da sam osjeti duboko stvaralačko uzbuđenje. Kad on to jednom osjeti, svrha je postignuta, rad je preobražen i volja se prelijeva od oduševljenja.

Jules Payot

Djevojko ! Ti odabireš muža ? Koliko li sreće za tebe i društvo da radije odabireš čovjeka !

M. Vidović

Usred nagomilanog bogatstva žive ljudi bez duševnog spokojstva.

Schiller

Kod Evropljana moć nad spoljašnjim svetom razvila se u mnogo većoj meri, nego unutrašnja samovlada.

Sl. Jovanović

Otvoren put talentu !

Napoleon

Bio sam još tako mlad, te sam mislio, da se čovjek može predobiti razlozima; nisam još znao, da velika većina ljudi sudi tek po svojim željama i osjećajima.

Đalski

I ne zaboravite da onaj može koji misli da može, — i da samo taj može. Onaj koji misli da ne može, taj ne može i kad može.

Bogdan Popović

Rod bo samo koj si mrtve štuje,
Na prošlosti budućnost si snuje.

Preradović

Snazi je mjesto na krajnjoj granici, na najvišem vrhu, tamo gdje ne dopire pogled slabosti.

M. Vidović

Židovi su bili žrtvovani za svoga mesiju i nakon što su ga stoljećima u sebi nosili i svojim ga nadama hranili, nijesu ga prepoznali, kad se konačno pojavio na krvavom križu.

Gandhi

Da nema Boga, valjalo bi ga stvoriti.

Robespierre

Naobrazbom u najširem smislu zove se razvitak prirodnih darova čovječjih usljed dodira pojedinca sa kulturnim dobrima, koja su u društvu razvijena.

F. Jodl

Najjači je čovjek na svijetu onaj, koji stoji sam.

Ibsen

Nedaj da te slučajevi života shrvu, niti se radi njih previše oduševljavaj.

Lord Chesterfield

Šta je vjera ? Ljubav, koja se podsigurno nada.

Racine

Sva tragedija zavisti leži u tome što je rađaju samo m a l e duše.

Emil Petrović

Trgnuti ljude od njihova sna, prodrmati ih i pozvati u marševe života, u borbu, u rad i stvaranje, znači sve okrenuti protiv sebe.

M. Vidović

Ne govori nikada zlo o kakvom čovjeku, ako ne znaš da je to što govoriš sasvim tačno. Ako znaš da je sasvim tačno pitaj samog sebe: zašto da to pričam?

Lavater

Djela su plod misli; ako su misli bile mudre, djela su dobra i uspješna.

Gracian

Vrline iščezavaju u egoizmu i u nastojanju da se dođe do ličnih koristi kao rijeke u moru.

La Rochefoucauld

Mišad grize, ali po tlih gmiže;
Sam sur' or'o pod nebo se diže.

Mažuranić

I bogat i siromah miješaju se: Gospod ih je sve sazdao.

Salamun

Neodlučnost, uznemirenost jesu duhu i duši ono što je mučenje tijelu.

Chamfort

Za sjajnim zlatom, ko za Bogom gledi,
Tek mićenika ropskih podli roj;
Ti gledaj da li duša zlata vrijedi
I budi svoj!

A. Šenoa

Oni, koji jednu državu iz njene brazde podignu jesu prvi, kojima se na glavu strovali.

Montaigne

Empirijske znanosti, potaknute samo radi sebe i bez ikakve filozofske tendencije, sliče naličju bez očiju.

Schopenhauer

Čovjek je netjelesna duša, kojoj služe organi; opremljena je razumom i voljom; ona je stvorena za konverzaciju i društvo, a stanuje u palačama i potleušicama; harmonično i idealno njeno djelovanje razvija se pomoću pitanja i odgovora u jednom idealnom svijetu, koji je bez obzira na vrijeme i prostor logikom sagrađen.

Descartes

Zna se da veliki talenti obično imaju više protivnika nego prijatelja; oni rastu i svijetle odvojeno, bojeći se da ne zasjene jedan drugoga: magarci se učoporuju, a lavovi usamljuju.

Rivarol

Historija nije korisna zato što se iz nje čita prošlost, već zato što se u njoj čita budućnost.

Ž. B. Sej

U mojoj duši vlada čudnovata vedrina, slična slatkom proljetnom jutru. Sam sam i uživam čari, da se nalazim u kraju, koji je stvoren za duše usamljene i sanjarske, kao što je moja duša.

Goethe

Nema sjaja bez svijetla; to je prvo pravilo, koje bi svaki književnik trebao da ima pred očima.

Eötvös

Ja sam poslan, da usavršim moral.

Muhamed (a. v.)

Ne silazi nikada s puta vrline i časti, jer je to jedino sredstvo da budeš sretan.

Buffon

No došlo je vreme da se prenemo, došlo je vreme da se kod nas zaboravi reč ne mogu i da se nauči samo reč : hoću.

Velimirović

Za društveni život znamenitiji je uzgoj morala i karaktera, nego intelekta, pa se od učitelja traži u prvom redu moralna kvalifikacija.

Trstenjak

Mogućnost kulture leži dakle u sposobnosti čovjekovoj, da se ne da pasivno nositi od opšteg životnog toka, nego se unosi u njega svojom aktivnošću, te je u stanju da ga uobliči prema samosvojnosti svoga duha.

Slankamenac

Gdje se za gradnju gradova, kula, spomenika i vojarna potroši jedan zlatnik, ondje ih treba potrošiti stotinu za valjanu izobrazbu mladića koji bi, postavši čovjekom, mogao biti drugim vođa u svemu što je pošteno. Dobar i mudar čovjek je najdragocjeniji osnov čitave države, do kojega mora biti više stalo nego do sjajnih palača, više nego do hrpa zlata i srebra.

Luther

Jedini pravi dokaz za iskreno nastojanje čovjekovo jest požrtvovnost za stanovito načelo. Riječi, novac i sve drugo daje se srazmjerno rado, ali ko za stanovitu stvar žrtvuje svagdašnji život i običaj, taj pokazuje da je prožet oduševljenjem.

Brooks

Onaj čovjek, koji nije iskusio mnogo protivnosti i boli, ne može nikada biti jaka duha.

Gozzi

Puka želja zadovolji lude,
Čvrsta volja tekar uspjeh bude.

Grabbe

Nebo ne pomaže nikada onome koji neće da radi.

Sofoklo

Čovjeku koji hoće, nije ništa nemoguće.

Mirabeau

Nema na svijetu čovjeka, osim u ludnici, koji ne bi mogao činiti dobro.

Bulwer

Niko mi ne može naškoditi, ako sam sebi ne naškodim. Zlu, koje me snađe, izvor je u meni. Po nikome ne trpim više, nego po samom sebi.

St. Bernhardt

Najbolji lijek protiv svih ludosti je uviđavnost.

Gracian

Prije svega poštuj samog sebe.

Pitagora

Ako je čovjek svjestan onoga što je, on će doskora postati ono, što je trebao da bude.

Schelling

Nezadovoljstvo je prvi korak prema savršenstvu čovjeka i sreći jedne zemlje.

Oscar Wilde

Svako slatko ima svoje gorko, svako dobro svoje zlo.

Emerson

Ljudi greše ili iz samoljublja ili samoprezrenja.

Velimirović

Čovjek može biti pjesnik, a da ne piše stihove, ali nije pjesnik, ako piše hrđave stihove.

Horatius

Od onih, koji svoju djecu zaista vole, najmanje ih znaju kako ih treba voliti. U prevelikoj nježnosti razmažuju ih, a kad odrastu, predbacuju im da su razmažena.

Lord Chesterfield

Posao, koji rado obavljamo, liječi bol.

Shakespeare

Junacima se uvek zavidi : i na životu i na smrti.

Velimirović

Nikad spoljašnje prilike ne stvaraju talente. Razvijanje se nikada ne čini spolja, već iz nutrine čovjeka.

Jules Payot

Strah životu kalja obraz često.

Njegoš

Budite bolji, pravedniji, istinskiji u vašem odnošaju prema ljudima, ukroćujte vašu požudu, budite zdravi uz veću jednostavnost i pokažite da više vjerujete u božanstvo u čovjeku. No smijete li vi reći da ovo što je najpravednije za vas nije duša nego mašina i da spas čovjeka stoji u tome da dotjera do savršenstva umjeća da se prilagođuje ritmu mrtvih kolesa ? Da se mora boriti mašina proti mašini, nacija protiv nacije u bjesumučnoj borbi bikova.

Tagore

Uzgojna pitanja su za moderno društvo pitanja života ili smrti, pitanja od kojih zavisi sva budućnost ljudska.

Renan

Sve može onaj koji vjeruje !

Evanđelje

Ja volim svakog čovjeka, volim sve ljude. Ne volim samo one, koji mene vole, nego i one, koji me mrze. Volim ih i ljubim samo zato, što su ljudi. I ne volim jedino ljude, volim sve što misli i osjeća, pa i ono što i ne misli i ne osjeća, što samo postoji. Volim sve što postoji.

Steiner

Ja sam neprestano o tom razmišljao, to jest da učinjeni pronalazak nije slučajni ili srećni pronalazak, već rezultat napregnutih razmišljanja i naučnog izračunavanja, plod jednog rada.

Newton

Ko zna raditi ne umire od gladi. Glad stoji pred vratima marljiva radnika, ali se ne usuđuje unići.

Franklin

Neokaljan požudom, netaknut bolju, neosetljiv za uvredu, neslomljen zloćom, borilac u najsjajnijoj borbi, kojega ne savlada strast, zadovoljan u duši — sve to je čovjek u duhu.

Mark Aurel

Udvorice su siromasi obogaćeni prosjačenjem.

Chamfort

U svakom radu ima koristi.

Salamun

Kao da bi mogao druge stvari mjeriti onaj, koji za sebe samoga nema mjere.

Plinius

Fanatizam je za sujevjerstvo isto što i delirij u groznici, bijes u ljutnji.

Voltaire

Kada bi na svijetu samo jedna religija vladala, bila bi ponosna i neobuzdano gospodska.

Friedrich II.

Dopadati se knezu ne sačinjava najveću pohvalu čovjeka.

Horatius

Zašto ni jedna religija nema prije svega zapovjed : **radi !** ?

Auerbach

Ko mnogo znade, on je gibak; ko zna jedno, taj je ukočen.

Hippel

Poezija je plod genija, ali bez rada ne rađa.

Lubock

Nježno i istinsko prijateljstvo ne trpi primjesu nikakvog drugog osjećaja.

Chamfort

Zašto je život oko nas tako surov, gadan često sraman i neljudski? Zato što malo ko misli da ga bolje udesi.

Tolstoj

Tvrd je orah voćka čudnovata, —
Ne slomi ga, al' zube polomi.

Njegoš

Veliki učitelji svijeta mogli su dostići veličinu samo u toliko, u koliko su tražili u prirodi pomoć i svoje usavršavanje.

Emerson

Čovjek treba uvijek tako da radi, da njegovo načelo bude općenit zakon.

Kant

Poezija je za mladež ne samo naslada, narodna zabava, nego i vrelo napretka, jer ona uzdiže i razvija moralnu narav ljudi, te ih ujedno duboko i gane.

Guizot

Može li samo bogatstvo usrećiti čovjeka? Pogledaj oko sebe i vidjet ćeš mnogu sjajnu nevolju i nakićenu patnju.

Joung

Čovjek koji svoje radosti meće u trbuh, nastradaće kao živinče.

Tommaseo

Nema toga zakona ni reda, da obuzda sveopću pokvarenost. Za dobar život treba dobrih zakona, a za dobre zakone treba dobar život.

Machiavelli

Dobro ostaje nepoznato.

A. de Musset

Veselite se uvijek, budite veseli među veselima.

Krist

Naš vaspitni sistem zasnovan na empiričkim tradicijama, osnovan je na teškim psihološkim zabludama. Po njemu nije se znalo da korijen uma čovjekova ulazi duboko u osjećajni život i da je volja osjećajna snagu. Čuda se mogu učiniti sa vještim vaspitanjem osjećanja. Tim načinom čovjek može da uguši štetne naklonosti ili da ojača one naklonosti, koje su korisne. Osnivači narodnog vaspitanja zaslijepljeni razvijanjem nauka i zavedeni pretjeranom erudicijom, pomiješali su sabiranje naučnog znanja sa vaspitanjem uma.

Jules Payot

Jednom je maleni broj knjiga priječio znanstvenom razvitku; sada pak prekomjernost knjiga zbunjuje i priječi razvitku sopstvenog duha.

Weber

Sunčane zrake, uhvaćene lećom, mogu lako učiniti vatru.

Marden

Vi volite svoju vrlinu kao majka čedo... ali vaša je vrlina, u stvari, vaše drago »ja«! O, moji prijatelji! Smisao vaših riječi o vrlini trebao bi da bude: da je vaše »ja« u svemu što radite, kao što je majka u svome čedu...

Nietzsche

Istorija iskreno priznaje da čovjek mora toliko biti slobodan, koliko njegova kultura dopušta.

Emerson

Dok živiš, budi živ.

Goethe

Ako uopće na svijetu ima veselja, to ga osjećaju duše čista srca.

Toma Kempen

Glavni vaspitni cilj jeste, da se vaspitnik stavi u mogućnost i da se uči sam bez tuđe pomoći.

Wyse

Veleumi kažnjavani rastu u svom ugledu. Svi oni koji se služe silom i okrutnošću protiv duševnih radnika, postizavaju samo to: sebe okaljaju, a progonjenim pribavljaju slavu.

Tacit

Sposobnost napreduje vazda, ako se s voljom upotrebljava.

Bourget

Ni jedan od vas neće biti pravi vjernik sve dotle, dok ne želi svojem bratu ono što želi samome sebi.

Muhamed (a. v.)

Preobražaj društva zavisi od preobražaja pojedinca putem uzgoja.

Laboulaye

Ono malo što znam, naučio sam sam. Nisam nikada ništa mogao naučiti sa učiteljem.

Rousseau

Samo onaj koji trpi, postaje plemenit.

Seneca

Od zla može da postane dobro, ali od dobra nikada više zlo. Krepostan i mudar je, dakle, kao Bog.

Kleont

Pitaš me kako ćeš raditi, onda ti kažem, ako imaš valjano mišljenje, dobro, ako li nevaljano, zlo.

Mark Aurel

Najjednostavnije istine shvaćaju ljudi najteže.

Feurbach

Škola ima postati perfecta hominem officina.

Komensky

I ne slutimo koliko duha čovjek treba da ima pa da ne bude smiješan.

Chamfort

Odvažnost istine je prvi uvjet filozofskog razmišljanja.

Hegel

Jedna nauka, koja je po uobičajenom načinu suhoparna, pa čak i odbojna, postaje, kada se pođe prirodnom metodom, najzanimljivija i neizmjerno korisna.

Spencer

Mudrac je lijep, jer je stvarna ljepota samo ljepota duševna; on je bogat, jer se sreća koju on uživa ne da pribaviti nikakvim novcem; on je slobodan, jer se ne pokorava nikakvoj vlasti ni požudi; on je nepobjediv, jer njegovu dušu ne mogu sputati sve sile svijeta.

Stoici

Što himba krije, vrijeme će iznaći,
Sramotni griješnik ne može umaći.

Shakespeare

Ne obraćaj se van, u sebe se povuci.

Sv. Augustin

Koje svemu zlu kriv? Kriv je sistem škola, inteligencija, koja se i sama uzgaja robijaškim duhom, pa ne umije poslije ništa drugo nego i druge goniti na robiju.

Pisarev

Pojam slobode jest samovlada čovjeka nad samim sobom. A jamstvo svih za pravo svakoga, to je pojam bratstva.

Victor Hugo

Vrelo znanja treba tražiti u sebi, a ne izvan sebe; spoznati sebe nije moguće iz prirode, nego i sebe i prirodu moguće je spoznati samo iz sebe. Čovjek ne spoznaje samo svijet u sebi, već ga ima u sebi; u njegovu je srcu i nebo i pakao.

J. Böhme

Svaki je čovjek dužan da bude čovjek i da se odnosi k drugima kao čovjek čovjeku.

Dostojevski

Samo moja volja je potpuno moja, ali po njoj sam i građanin umnoga svijeta i carstva slobode. Što treba da radim kazuje mi savjest, a to htjeti mogu svagda. Nijedna sila ne može me u tom spriječiti.

Fichte

U životu nema ništa nesnosnijega od ljenosti.

Darwin

Sjaj je zapravo isto što i prividno, kao dekor u teatru, jer je bez suštine.

Schopenhauer

Sloboda i napredak su ciljevi umjetnosti, kao što su to u cijelom životu. Ako nismo tako bezprekorni kao stari majstori, prefinjenost civilizacije bar je u mnogome proširila opseg stvaranja.

Beethoven

Sunce žarko sjeda
I skoro će sjest ;
Stalna na tom svijetu
Samo mijena jest.

P. Preradović

Genij je individualni izraz u neskladu društvenih sila, a umjetnost ima da izvrši veliku zadaću od poticanja ljudi da misao provedu u djelo i da rade na napretku čovječanstva.

Mazzini

U čovjeku ima svakojakih strasti,
Al' neka ih razum sve drži u vlasti.

Lj. Nenadović

Nauka ima da posluži životu, a ne život nauci.

Werwoorn

Najveći i najbolji ideal žene odrazuje se u njenoj misiji majke.

Scipio Sighele

Ko nas hvali, jer nešto želi, on će nas kuditi ako ništa ne dobije.

Ante Starčević

Nauči dijete svoje kako je krepost lijepa, kako je uzvišena istina, kako je sveta žrtva za braću svoju.

Mazzini

Činiti dobro gdje se može,
Ljubiti slobodu iznad svega
I, ma bio u pitanju prijesto,
Nikada ne izdati istinu.

Beethoven

Rad, a ne ljenost izvor je sreće.

Tolstoj

U nas se radin i talentiran čovjek veoma teško probija zbog manjih grešaka — a ako ih nema — uništavamo zaslužne ljude, a ime velikih rodoljuba dajemo nitkovima.

A. Šenoa

Svaki rat je zločinstvo, ma bio za kako lijepo izvezene barjake. Tek jedan rat je opravdan, a to je rat protiv gluposti.

W. Meyer

Ćudoredni zakon ne dolazi čovjeku od religije, nego religija sama dolazi od ćudorednoga zakona«.

Kant

Postoje dvije istine, istina gola ali skrita u zdencu i sudbena istina, ona dakle koja se može dokazati na sudu. Ova poslednja nije nipošto gola, nasuprot ona je okićena i zastrta velima, ishitrena, malo po malo uobličena i oživotvorena od ljudskih interesa i strasti.

Guglielmo Ferrero

Vjernost je osobita stvar ; veoma rijetko se nalazi.

Jenny Blicher Clausen

Usamljen i zamišljen čovjek naliči pustinji mračnoj, ma koliko ona bila prostrana i osvjetljena suncem.

Viktor Hugo

Mudrost gradi kuće, a oprez ih utvrđuje.

Salamun

Sve uredbe ljudske, sve znanosti i umjetnosti, ako su prave nemaju drugoga cilja, nego da nas humanizuju, t. j. da nečovjeka ili polučovjeka učine čovjekom.

Herder

Književnost koja ne pridiže duh i ne unapređuje život vrijedi toliko koliko i šturi klas.

M. Vidović

Naše najviše priznanje ne pripada onima koji čine otkrića, nego onima koji nam pokazuju put k otkrićima.

Buckle

Patnja je vrijednost u životu baš kao sreća.

Jenny Blicher Clausen

Zaposlenost duševnih sila djeluje dobrotvorno na čovjeka kao sunce na prirodu. Ona razganja duševne oblake, rasvijetljuje, ugrijava i podiže malo po malo duh u mirnoću i radost.

Humboldt

Lijepa knjiga i lijepa riječ mogu da učine mnogo, ali lijep primjer govori mnogo rječitije svakom srcu.

Buffon

Imaj uvijek pred očima za primjer nekog zaslužnog čovjeka, i živi kao da je on tu prisutan, kao da on posmatra ono što činiš. Neka ti njegova slika uvijek lebdi pred očima; da ti posluži ili za primjer ili za savjet.

Seneca

Čestitost, ustrajnost i opreznost jesu stupovi sretna života.

M. Vidović

Težak vijenac al' je voće slatko;
Vaskresenje ne biva bez smrti.

Njegoš

Tko samo na svom ličnom interesu radi i samo prema tome načelu djeluje, vrijedan je najvećega preziranja. Ljubiti treba sve ljude i raditi prema njima onako, kako bismo željeli da oni rade naprama nama.

Konfucije

Bogovi nam govore kroz naša srca.

Goethe

Čovjek je učenik, učitelj mu je bol.

Rousseau

Priroda je moja mati. Univerzalni duh je moj otac. Oni koji su se odali ideji dobra jesu moji prijatelji i univerzum je moj dom.

Sarkara

Istina čovjekova je moralna istina, a njegovo se pravo oslobođenje zbiva samo u duhu.

Tagore

Nema zvanja ni položaja, u kojem čovjek ne bi mogao pomoći razvitku kulturne ideje.

K. Brössler

Međutim ima jedna stvar, a ta je : ne ubijajte misao, koju ni oganj ni željezo ne može zastrašiti.

Swinburne

Radom k odmoru, borbom k pobjedi.

T. Kempen

One, koji ginu u borbi, bogovi i ljudi poštuju.

Heraklit

Saosjećanje je jedna od najvećih tajna života. Ono savlađuje zlo i jača dobro. Razoružava, umekšava srce i otkriva bolji dio čovjekove prirode.

Smiles

Najveći stepen razvoja je čovjek, u koga je razvijena svijest i sloboda stvaralačkoga kretanja.

Slankamenac

Vjeruj vjeru, vjera će te spasit'.

Mažuranić

Ljubav je kapljica nebeske rose, koju nebesa kànuše u kalež života, da mu poslade gorkost.

Puškin

Vladalac koji daje čovjeku zvanje, griješi i prema Bogu i prema državi, ako ima u svojoj državi još nekoga, koji bi bio sposobniji za to zvanje.

Koran

Tvoj prijatelj otima, a ti ga izobličavaš. Bojiš se gnjeva ? Zar se bojiš gnjeva, i ako ga pravedno izobličavaš ? Izobliči ga, dakle, i iskaži svoje negodovanje iz ljubavi prema Kristu, iz ljubavi prema njemu samom, zaustavi ga, ako srlja u propast. U lijepim riječima nije nikakvo djelo ljubavi.

Jovan Zlatousti

Mi se divimo čovjeku koji utjelovljuje pobjedonosno naprezanje ; čovjeku koji ne čini krivo drugome, bližnjem, koji je pripravan da pomogne prijatelju, u koga su muževne kreposti, potrebne za pobjedu u teškoj današnjoj životnoj borbi. Gorak je i neugodan neuspjeh, ali je gore, kad se nije nikad pokušavalo uspjeti. Upustimo se dakle odlučno u život borbe s čvrstom odlukom, da ćemo dobro i muževno vršiti svoju dužnost, da ćemo djelima i riječima braniti svoje pravo i da ćemo u službi visokih ideala ići stazama praktičnih uspjeha. A ponajprije ne uzmičimo ni pred kakvom borbom fizičkom ili moralnom, u granicama ili izvan granica domovine, jer samo borbom, teškim i opasnim naporom postići ćemo napokon cilj prave narodne veličine.

Roosevelt

Naš bi život bio manje lep, kad ne bi bio tako uporno i neprekidno pregnuće.

M. Kus-Nikolajev

Ne oslanjaj se odviše o druge, jer možeš izgubiti vlastitu ravnotežu.

M. Vidović

Radinu je čovjeku do toga, da on pravo čini ; da li drugi pravo rade, za to neka ga ne tare briga.

Goethe

Najgora zla iznutra su, iz nas, te u nama samima moramo se obazreti, gdje nam je najveće dobro.

Jeremija Telor

Bolje je voliti, pa čak i izgubiti, nego nikad ne voliti.

Tennyson

Pošlji mi nebo samo onu svjetlost, što ožaruje čovječanstvo i samo onu snagu, koja muževnost još više jača i sve više širi po zemlji.

Georg Eliot

Kada ljudi organizacijom fizičkih, materijalnih i intelektualnih snaga stvoriše tolika divska djela materijalne kulture, uvjeren sam, da bi se organizacijom svih moralnih snaga pozitivnih boraca života stvorilo također i jedno divsko djelo duševne kulture, djelo narodnog prosvjetnog i moralnog preporoda.

K. Brössler

Istina rađa vedrinu, a laž je klica zloće i tegoba naše doline, koja vodi na poljane zla.

F. D. Marušić

Ne krivnjom nebesa, dragi Bruto, već svojom krivnjom mi smo slabići.

Shakespeare

Svaka stvar koja se množi, postaje jeftinija, tek moral i uljudba postaju skuplji, što se više množe.

Nasr ibni Sejjar

Valjano obučavati mladiće ne znači duše njihove natrpavati mješavinom riječi i rečenica, mišljenja i nazora sabranih u knjigama, nego pobuđivati razumijevanje stvari.

Komensky

Tajna čovječjeg bića nije samo u tome što živi, već u tome za što živi.

Dostojevski

Pa šta je u ostalom vaspitanje ako ne upotreba jakih osjećaja da bi se stvorile navike za mišljenje i radnju.

Jules Payot

Osrednji podržavaju osrednje, a u darovitu čovjeku ima nešto drskoga, za što mu se odvraća mržnjom i gnjusnim klevetama.

A. France

Više razmišljaj, a manje čitaj, i bićeš svoj.

M. Vidović

Veće smrti primaju veće nagrade.

Heraklit

Ima napora koji ne zamaraju, a to su oni, koji nas vode k jednom interesantnom predmetu, i ima napora koji iscrpljuju, a to su oni, za koje se vezujemo bez zainteresovanosti.

B. J. Wilbois

Što je temelj države ? Dobar uzgoj omladine.

Diogen

Iz značenja ćudoređa za život pojedinca i društva izlazi, da filozofija nema pokazivati drugamo, nego kuda vodi razvoj ćudoredni ; filozofija, čije bi posljedice bile u protivštini sa zahtjevima ćudoređa, osuđena je ovim posljedicama. Od filozofije hoćemo, da se prama njoj može živjeti, a živjeti se mora ćudoredno.

T. G. Masaryk

Državni je moral mumificirani pramoral, koji se drži uzvišenim nad svakim razvojem, te je faktor tromosti u povijesti masa.

Christensen

Kako se iza dana dobro sprovedena dobro spava, tako se iza života dobro proživljenoga mirno umire.

Leonardo da Vinci

Al' tko Boga vjerno služit' grede,
Čist'jem srcem služiti mu valja.

Mažuranić

Konačni cilj svega društvenog i povijesnog razvoja je samo čovječnost, t. j. što savršeniji oblik i razvitak duhovnog i osjećajnog života ljudskog.

Natorp

Pedagogiji je zadaća da njeguje ideju istinitosti i ljepote, a prije svega ideju dobrote. Za to ona ne spada u lijepe, već u etičke vještine.

Weygoldt

Nizom popuštanja dolaze ljudi do onih pojmova o moralu, koji sada najviše vladaju, kada se nalazi manje nego ikada onih pravih ljudi, onih čvrstih volja, koje se ne povijaju pred zlom i nevaljalstvom, kojima se čini da su učinili zločin, kad i najmanje skrenu s pravog puta ; to su divne slike poštenja....

Balzac

Jedna od najvećih potreba u poslijeratnoj jugoslavenskoj pedagogiji jeste moralno-etičko vaspitanje naših đaka.

Dr. P. R. Radosavljević

Što je tjesniji kavez, tim je slađa sloboda.

Schiller

Nije sramota pasti, ali je sramota ne dići se pošto si pao.

M. Vidović

Za mladost ima svijet toliko draženosti, koliko se ona idealizmom svojim odvaja od praktičnoga utilitarističkog materijalizma.

Pajo Zetić

Ko se u mladosti nikad ne odmara,
Tom se u starosti spokojstvo stvara.

Lj. Nenadović

Jedina umjetnost, sa svojim vječno ispitavalačkim okom, sa svojim nastojanjem, da prodre u najskrovitije puteve zbivanja i doživljavanja ljudskog, može biti apsolutno pravedna redajući ljude po bogatstvu duše i srca, a ne prema bogatstvu plemena i novca.

Antun Barac

Plemenitost, dobrota, humanost i ljepota treba da se odijevaju odorama kraljevskim.

F. D. Marušić

Diži se umu; ne očekuj da te drugi dignu.

M. Vidović

Moderan je čovjek moralno siroče, a moderan život ilustracija bestijalnog egoizma i bestijalne borbe za bestijalan život.

A. G. Matoš

Ljepota nas okružava sa sviju strana. Ona je toliko obična i tako je mnogo ima oko nas, da se može usporediti sa uzduhom, koji udišemo.

Jules Payot

Nema demokratije bez opće prosvjete naroda.

M. Vidović

Ne traži sporove, ali kad si već jednom u sporu, tada ne uzmiči više. Nauči svoje protivnike da te poštuju.

Shakespeare

Sejmo i brinimo se o žetvi. Onaj koji je nasejao nebo zvezdano i zemlju ljudima brinuće se o žeteocima.

N. Velimirović

Čudan li je stvor čovjek ! I ako malen, a opet tako velik; živi malo godina, a želja ga je vjekovati, zauzima tjesan prostor, a mišlju obuhvaća svemir; svemu je, što ga okružuje, gospodar; a podložan je zakonima prirode kao crv, i travka i kamen.

Iv. Fijamin

Ljubite istinu više nego zlato, a braću više nego život.

Tommaseo

Same ideje daju temelj stilu (u jednom književnom djelu), harmonija riječima je nuzgredna i ovisi o osjetima organa. Stil se ne može ni oduzeti, ni prenijeti, ni mijenjati. Stil je čovjek sam.

Buffon

Prije će stić hrom, koji ide pravim putem, no trkač koji zaluta.

Bacon

Moje uspomene ukazuju se u magličastoj daljini kao planine, koje iz daleka naliče oblacima.

Shakespeare

Ljudska mišljenja imaju tri faze i to: jednoglasnost neznalica, diskusije istraživalaca i jednoglasnost mudraca, a očevidno je, da treća faza potječe u pravoj liniji iz druge.

Spencer

Mladež nosi i osjeća sve elemente života i rada, ono je njihova potencija, koja hoće da se svugdje okuša, svugdje nađe, kako bi istakla i potvrdila svoju životnu snagu i dala pečat lične vrijednosti.

S. Ljubunčić

Ono što ljudi zovu duhom prošlosti, to je njihov vlastiti duh.

Goethe

Najviša slava karaktera leži u borbi protiv užasa pokvarenosti, da bi se iz njih crpile nove plemenite snage.

Emerson

Ko veruje da u našem vremenu postoje heroji, taj je na putu da i sam postane heroj.

N. Velimirović

Tko ne vjeruje, taj mora da pita — a pitanje u životu je iskušenje. Iskušenje je žrtva.

Agathon Maršić

Kad srce zapišti, misao je kriva.

M. M. Rakić

Oči zbore što im srce veli.

Njegoš

Priroda ti je dala nagon spoznaje... pođi za istinom, za tvojim glavnim i jedinim ciljem... Žrtvuj sve ovom nastojanju...

Multatuli

Sloboda duha prava je sloboda :
U tome znaku spas je našeg roda.

August Šenoa

Mnogi su životi mrtvi, a mnogi mrtvaci žive.

M. Vidović

Svakome je čovjeku od prirode urođeno, da bude slobodan, te da može odgovarati svome pozivu ovdje na zemlji. Samo slobodan čovjek vlastan je nad samim sobom, može razviti svoja svojstva, usavršiti vrline, kojima je obdaren, doći do svijesti, kojom će pojmiti, poznati i vršiti svoj zadatak, svoja prava, svoje dužnosti. Samo slobodan čovjek može osnažiti svoju volju i založiti svu snagu, da unapredi svoju ličnost i da svojom ličnošću pripomogne unapređenju naroda, kome je po krvi, jeziku, otadžbini, sreći i nesreći srodan. Iz slobode članova jednoga naroda niče ukupna sloboda toga naroda. Kao što je sloboda unapredila i usavršila pojedinu ličnost, tako isto razvija, unapređuje i usavršava cio narod. Sloboda kao skup tih ličnosti je — cio narod.

John Stuart Mill

Muzika je nesvjesna filozofija.

Beethoven

Uvidio sam da bi me knjige napravile učenim, ali nikako čovjekom.

Lessing

Često i najneznatnije stvari proizvode veći utisak na ljude nego i najznatnije.

Turgenjev

Priroda i uzgajanje jesu slični. Uzgajanje preobražava čovjeka, ali tom preobrazbom stvara jednu drugu prirodu.

Demokrit

U svakom radu ima koristi.

Salamun

Pitanje uzgoja i obrazovanja naše mladeži postaje u prvom redu etičko pitanje, jer se ima da ostvari koliko ljepota, toliko pravda i istinitost života.

S. Ljubunčić

Između sebe i svojih protivnika postupaj tako, da sebi vazda zadržiš govor djelima, a protivnicima govor riječima. Fakta su jača od riječi.

M. Vidović

Uzgajanje je najveći i najteži problem koji se može zadati čovjeku.

Kant

Ako zavisimo od moralnih zakona, onda smo slobodni od osjetnosti.

Goethe

Spokojstvo je tijela kad se malo jede ; spokojstvo duše kad se malo griješi ; spokojstvo srca kad se malo brine, a spokojstvo jezika kad se malo govori.

Ibnu Kurre

Djeca ne treba da osjećaju teškoće i dosadno vrijeme u razredu, jer je nemoguće da dijete izučava odvratna i za njega nepojmljiva znanja.

Heysmann

Najvažnije je da zadobivanje znanja bude više prijatno i primamljivo, a ne teško i suhoparno, zahtjev, koji se oslanja na jasno opažanje da je za dijete onaj duhovni rad, koje ono vrši sa voljom i pri kojem je uvijek zdravo.

Spencer

Uspavanost uma nije drugo do uspavanost volje.

Jules Payot

Najbolji put k istini je taj da se stvari promatraju i ispituju, a ne da ih se uzima onako, kako nam ih drugi opisuju.

Locke

Ako igdje imam tražiti Boga i pokloniti mu se, tražim ga u Duši, i samo tu ga mogu naći.

M. Vidović

Njihova je duša rob slabosti. Oni mogu postati podržavaoci, mogu se spustiti do položaja plagijatora, ali njih plemenita ambicija inicijative nikada neće pokretati.

Witson

Oni koji se služe svojim vlastitim razumom bolje sude od onih, koji se služe mišljenjem knjiga.

Descartes

Udar nađe iskru u kamenu ;
Bez njega bi u kam očajala.

Njegoš

Odvratite se od bezgraničnog mekuštva našega vremena, koje nije više kadro da razumije najdostojniju svrhu snažnoga čovjeka : strog i uporan rad na svom karakteru. Ostavite sebi svaki dan na mjesto pukog tjelesnog sporta koji se tjera sa toliko uživanja, razmatranja i halabuke, po koju zadaću odricanja, djelotvorne ljubavi i umjerenosti i vjerujte da vam u toj bezobzirnoj borbi neće nikad umaći pobjeda zaista slobodnog čovjeka.

Förster

Prolaženje kroz protivurječja i jednostranosti jest zakon razvoja. Bez opreka nema napretka. Borba razvija sile. Sve se mora protisnuti kroz zapreke i opreke.

Falckenberg

Svaka stvar u početku je malena ; poslije se uvećava. Nesreća naprotiv, u početku je velika, a poslije se smanjuje.

Nasr ibni Sejjar

Djeca se ne smiju uzgajati prema sadašnjem nego prema budućem, koliko je više moguće boljem stanju roda ljudskoga, prema ideji čovještva.

Kant

U meni postoji nešto nepovrjedivoga, nešto što ne može da padne u grob, što ruši i rastvara stijene, a to se zove : **moja volja.**

Nietzsche

Niko ne može iskrenije od mene prezirati ono stereotipsko školsko vaspitanje, pa ipak nemam hrabrosti da polupam prozore na toj starinskoj zgradi.

Darwin

Ono najbitnije znanje, kojim smo se razvili u jedan veliki narod i na kojemu i danas zasnivamo svoj opstanak, poniklo je i šireno po izbama i cimerima, dokle su privilegovani nastavnici gotovo samo prikupljali mrtve formule.

Spencer

Karakter se mjeri barometrom ustrajnosti.

M. Vidović

U tebi samome leže uzroci svega onoga što se zbiva u tvome životu. Ako dospiješ do potpunog saznanja svojih unutarnjih sila, bićeš u stanju upraviti svojim životom po miloj volji.

Trine

Za svakoga čovjeka i svaku zajednicu ljudi, koji rade na poboljšanju društvenog položaja, najvažnija je u naše doba naobrazba, širenje ideja. Samo s tom pomoći možemo napredovati. U ovome poslu može svak pomoći koji može misliti ponajprije time, da dođe na čisto sa svojim nazorima, onda da ih rastumači onima s kojima se sastaje, da im pomogne da bistro misle.

Henry George

Postavite me za gospodara nastave, i ja ću vam preobraziti svijet.

Leibnitz

Da pedagogija, kakva je danas, nije nauka, to se sve više uviđa, pa se s toga sve češće dižu glasovi za potrebu njene korjenite reforme.

M. Milošević

Narod ne sačinjavaju milijuni duša; njegovu jakost sačinjavaju njegove duševne vrline, njegov moral i ideali.

F. Ivanišević

Razmisli i odvagni, no ako si se jednom odlučio, ne uzmiči više.

M. Vidović

Ako svrnemo pogled na naše sisteme uzgoja i obuka, opažamo da je njihova značajka neka očajna jednoličnost. Reklo bi se da su sva djeca bačena u jedan te isti kalup, da iz njega izađe jedan jedini intelektualni tip, tip činovnika, profesora, profesioniste iskljukana površnom kulturom više ili manje neprobavljivom.

Scipio Sighele

Sve je u čovjeku — sve je za čovjeka.

M. Gorki

Što su bogataši bez mudrosti nego svinje utovljene mekinjama ? Što je lijep čovjek bez nauke nego papiga nakićena perjem ?

Komensky

Velika većina ljudi napreže sve sile da se prilagodi životu, a ne da preudesi život. Većini je milije biti parazit u životu, nego graditelj i umjetnik.

Petrov

Uzgoj ima vrijednost u koliko je on samouzgoj.

Trstenjak

Ne um, nego srce vodi čovjeka k istini.

Dostojevski

Nema čovječjeg života, koji bi imao da služi njemu samome. Svak je dio svijeta i zbog svijeta je došao u život. Svak sarađuje ili bi barem trebao sarađivati na velikom kulturnom cilju čovječanstva.

Ihering

Prekaljena iskušenjem duša
Rani t'jelo ognjem elektrizma.

Njegoš

Kao što pravo materijalno blagostanje zavisi ipak od prosvjećivanja uma, tako moralno blagostanje zavisi od prosvjećivanja srca i duše ali se i tome protive političari od zanata, jer oni u toliko bolje žive u koliko je narod grublji, zatucaniji, nepošteniji.

J. Gerasimović

Ko god poznaje dublje naše površne vaspitne metode, zna da se pomoću njihovom ne može razviti nikakav socijalni um.

Jules Payot

Potreba vječnog ćudorednog reda u svijetu je jedna od najdubljih potreba našeg srca.

James

Nema lijepe riječi bez lijepe duše, kao ni zanosa bez ljubavi, ni oduševljenja bez istine.

F. D. Marušić

Filistar nema nikakvih duhovnih potreba, i naravno ne može imati nikakvog duševnog uživanja. On ne žudi za naukom niti za višim znanjem ; nikakvo umjetničko uživanje ne može njegovo prazno biće oživjeti ; njegova su uživanja samo čulna.

Schopenhauer

Nutrina mnogih naših učenika nije osnažena nego obesnažena. Neprekidnim nametanjem stranog gradiva oni su spriječavani da razviju u sebi što je njihovo vlastito.

C. Weisenfels

U srednjoj školi se traži da se učenik pokorava, da slijepo sluša, da nema svoje volje. Neslobodna škola služi ne prosvjeti, slobodi i čovještvu, već nekoj drugoj tendenciji, stranci, državi ili crkvi.

Trstenjak

. . . . Ali i to kojim redom i kojim uspjehom ? Zaista takovim da se zadržavaju po 5 ili 10 godina kod onoga što je ljudskom umu dano da shvati za vrijeme od jedne godine.

Komensky

Ako je o ideji za njeno spajanje sa radnjom potrebna toplota osjećajnih stanja, mi tu toplotu možemo bez sumnje povisiti onde gdje nam je potrebna.

Jules Payot

Važno je da se mladež privodi od pustog primanja k samostalnom radu i vlastitom trudu, jer učenje kao prosto primanje i pusta stvar pamćenja jest nepotpuna strana obuke.

Hegel

Svaki dobitak, svaki korak napred u saznanju proizlazi iz hrabrosti, iz tvrdoće prema sebi.

Nietzsche

Onaj koji se uči mnogo bolje zna ono što je pronašao sam svojim naprezanjem, nego ono što mu je pričano.

Marcel

Čovjek koji tuca kamen radi duševno, ako su mu duh i savjest potpuno pri poslu, a naučenjak postaje običan stručni radnik, ako radi bezbrižno i nesavjesno.

Förster

Duše, u kojima je snaga i moć, znaju zaboravljati na sebe. One osjećaju da pripadaju cijelom čovječanstvu i njihovi su pogledi uprti u budućnost.

J. Scherr

Politika i etika se ne isključuju, nego se tako samo čini, jer je individualni moral za mnogo stoljeća pretekao moral masa.

Christensen

Ako ti iko kaže, da je bezvrijedno živjeti, znaj da imaš pred sobom bezvrijedna čovjeka. Jer ko ima vrijednosti u sebi, taj nikada ne očajava.

M. Vidović

Ako se izbliže sagleda i skroz prozre školovane ljude, kao što sam to ja učinio, vidjeti će se da oni većim dijelom ne razumiju ni druge ni sami sebe, i da je njihovo pamćenje costa puno, ali da im je suđenje prazno i ništavno.

Montaigne

U svijetu su samo dvije sile : mač i duh. Najzad mač svagdje podliježe duhu.

Napoleon

Sadašnja se obuka sastoji u prenašanju spoznaja, dočim bi njezina svrha imala biti obrazovanje duha i značaja. Danas se u školi uči sve samo ne misliti i djelovati, danas se zaboravlja da se napor svakoga uzgoja mora sastojati, ne u tome da se ljudima nalijepi kultura, nego u tome da im se obrazuju sklonosti. Prava je superiornost u svakom mišljenju stvaranje, a ne znanje.

Scipio Sighele

Čovjek se pomlađuje uspomenom na djetinjstvo, kao što zemlja oživljuje kad se rađa proljeće.

Béranger

Da se sav sneg u šećer pretvori, a sva kiša u malvaziju, gorčina duše moje ne bi bila zaslađena.

N. Velimirović

Idealizam se ne sastoji u tome, da čovjek bježi od materijalne kulture, već u tome da se materijalnu kulturu svede u službu ideala.

M. Vidović

Nastojmo svim silama, da razbistrimo kaljužu, ustrajnim radom čistimo kamenje života i pretvarajmo ga, ako ne u cvijeće a ono barem u korisne rude.

Eliza Orzeszko

Ne stremi nikad za prevelikom obljubljenošću.

Martialis

Žalosno je da je gomila koja je stvorila jezik, uz riječ rad skupila sve ideje o muci, umoru i bolu, kada je u psihologiji očevidno ustvrđeno da svaki napor izaziva zadovoljstvo.

Jules Payot

Sama znanja ne daju karakteru nikakvu snagu.

Lord Schaftesbury

Najveće je dobro, za kojim treba da ide svatko, duhovna preobrazba i ispunjenje svog vlastitog bića neprolaznim vrijednostima, preobradba vanjštine u nutarnji posjed, zbiljsko usvojenje njezino u karakternoj cijelosti sličnim obilježjem.

Baumgarten

Misli na najviše i teži vazda za najvišim. Malene želje znače isto što i malene duše.

M. Vidović

Kad je priroda čovjeka stvorila, obdarivši ga nekim darovima, blagonaklonošću, za održanje drugih ljudi, ljubavlju, koja se u svakom radu nalazi, i čudnim darom, kojim je u stanju više misli imati i slagati, nego sve skupa životinje — onda mu je ovim riječima sudbinu objavila: ti si tvoj dio primio, i od sad se pomaži kako znaš!

Voltaire

Književnost najbolje zadovoljava čovekovu potrebu za idealnim i osećajnim životom.

Bogdan Popović

Društvo sačinjavaju dvije velike klase: u jednoj su oni koji imaju više ručkova nego apetita, u drugoj oni koji imaju više apetita nego ručkova.

Chamfort

Umjetnost nas ima uzdizati, ima nam iznositi ideale čovječanstva.

Šenoa

Mnogo mišljenja, a ne mnogo znanja ima se njegovati, jer mnogi »mnogznalci« nemaju razuma, a mudru čovjeku sav je svijet otvoren.

Demokrit

Poezija je umjetnost, koja govorom pokazuje ljepotu, oponašajući život pomoću fantazije.

Klentgen

Slava je sunce mrtvih.

Balzac

Misao — to je najčovječanskije što čovjek ima, a sloboda najveće blago, koje za ljudsku misao postoji.

Karajev

Umjetničko djelo je tu samo radi ljepote.

Carneri

Naviknuti smo, da se ljudi rugaju onome što ne razumiju i da mrmore ispred dobroga i lijepoga, koje im često teško pada.

Goethe

Ništa u životu ne bih željela kao to, da poznam potpuno, od početka do kraja, povijest svih niskih, bijednih, satrvenih sudbinom i vremenom, ugnjetenih, namrštenih, izmučenih.

Elisa Orszesko

Plastičke su umjetnosti u svojoj biti atletska djela.

Ruskin

Mir je uvijek zadnja namjera rata.

Wieland

Moral gospode nije prevladan moralom roblja, nego egoistički moral mora podleći objektivnom moralu. Svijet kao volja regulira se u duhu svijeta kao predodžbe. Svijest se borbe mora opravdati pred svijetom boli.

Goldscheid

Zaposlenost duševnih sila djeluje dobrotvorno na čovjeka kao sunce na prirodu. Ona razganja duševne oblake, rasvjetljuje, ugrijava i podiže malo po malo duh na snažnu mirnoću i radost.

Humboldt

Onaj koji se ne zna sam savlađivati — taj bi htio biti slobodan? A onaj koji to zna — zar već time nije slobodan?

Feuchtersleben

Onima, koji bi htjeli da uče, škodi često autoritet podučavajućih.

Ciceron

Uživaj i podaj da drugi uživaju, ne čineći zla ni sebi ni drugome, to je čini mi se, sav moral.

Chamfort

S vrbe nećeš dobiti krušaka —
Od kukavice stvoriti junaka.

August Harambašić

Dosada je korijen, iz kojeg se šire sive biljke ogovaranja i mržnje.

Johnson

Umjetnost je staza, po kojoj se od individualne simpatije dižemo do simpatije društvene, utjelovljene, tako reći, kolektivnog života, koji nas, sugestivno stvarajući idealnijima oblike života, podiže i potiče na strmom putu napretka.

Guyan

Mladost je živa poezija.

Čelakovsky

Pomoću misli stvaramo svoju budućnost, dobru ili zlu. Uopće sve je stvoreno mislima. Misao je samo drugo ime za budućnost, dakle izaberi svoju sudbinu! Ljubav donosi ljubav, a mržnja donosi mržnju.

Ella Wheeler Wilcot

Nije dovoljno otkrivati nedostatke; dapače je nepravedno objelodanjivati ih, ako ne poznajemo načina s kojim bi ih boljem stanju priveli.

Goethe

Ja sam svoje strasti uništio kao što žestok čovjek ubija svoga konja, kad ne može njime da upravlja.

Chamfort

Nikada ne dolazi nesreća bez svoje pratnje.

Heine

Povrh rijeke ljudskoga života duva zimni vjetar, premda je obasjava i nebesko sunce; šarenilo duge ogleda se u njenim uzbuđenim valovima, studen je okiva u led, kad ona miruje. Čuvajmo se, da naš počinak ne bude kao počinak kamenja, koje, dok na nj navaljuju bujice i biju ga gromovi, zadržava svoj veličanstven izgled, ali kad se bura stišala, kad struja miruje, pušta da na njem izraste trava i mahovina, a najzad se zdrobi u prašinu.

Ruskin

Svijet u kojemu se živi zavisi o načinu kako ga se shvaća. Za svakoga je čovjeka različit i to prema naravi shvaćanja, pa se jednima čini ovaj svijet bijedan, glup i prost, a drugima bogat zanimljiv i vrijedan.

Schopenhauer

Mi smo ljubav, i u čovjeka
Što je duša, ljubav to je.

Ignjat Đorđić

Veliki pesnici su kao more koje ima svoju plimu i oseku i na kome čas besne strašne bure, a čas na njemu dremaju vetrovi.

J. M. Prodanović

Svaki ima svoju ideju, koja je manje ili više saglasna sa stvarnošću; svaki izobiluje u svom pravcu, iznosi svoj plan i razvija sijaset sredstava, da bi dokazao tačnot, i da bi mu osigurao uspjeh objavljujući postignute rezultate; svaki nemilosrdno kritikuje ideje svoga susjeda, i prema tome, kako bi se i moglo dogoditi, da se udruženje sviju tih snaga ne završi jednom rezultantom, koja će biti sve bliže i bliže savršenom uzgajanju.

Spencer

Režim slobode jest režim muške zrelosti i srčanosti, i tegoban je za čovjeka, ali zato je opet za narode spasonosan.

Darlu Alphonse

Lijepa književnost nije sama sebi svrha kako se od mnogih priča, ali lijepoj književnosti nije ni svrha da čovjeku dokonu prikrati čas. Kulturni cilj, oplenjivanje čovječnosti uopšte i napose pojedinog naroda, posvećuje važnost beletrističke književnosti.

Šenoa

Nek se krepost ne nada plaći zato, što je bilo, jer ljepota i pamet, visok rod, snažne mišice, junaštvo, dobrota, ljubav, prijateljstvo svi su sluge jednoga opadača — vremena.

Shakespeare

Politički preporod društva ne dade se izvesti bez preporoda moralnoga bića u čovjeku.

Ucellini

Život i nema drugoga rezona, i svi mi za to dolazimo na ovaj svijet, da svaki dade izvjesnu sumu rada i da nestane.

Emile Zola

U čovjeku je naime razum zadobio odlučnu moć, te preuzeo vodstvo i upravu života, kad ga je instinktivna regulacija izdala, ili zaostala. Od onda se čovjek ne osjeća samo kao prirodno biće i ne udešava svoj život samo po zakonima prirode, nego ga udešava i prema zakonima duha.

Bazala

Što je slava? Duga, svijetlost zraka
Sunčanoga, te se sred oblaka
U suzama kupa i prelama.

Petöfi

Ljudske hvale lažljivo zrcalo
Zabljeŝćuje samo vjetrogonje.

P. Preradović

Pred javnošću stoji uvjek život, a pred pojedincem uvjek teater, pa bio taj teater životom ili život teatrom.

J. Benešić